

حسدیو مجموعہ

صلی اللہ علیہ وسلم

Ketabton.com

0705558076

یوال: حاجی محمد خالد

اسلامي لاربنووني

د تدريس القرآن راډيو دا اسلامي

لاربنوونو

دلري شخه (دريم كتاب) دي

چي تولني ته وړاندي کيږي

تاليف:

حاجي محمد خلاند

د کتاب پيژندنه

د کتاب نوم : د حديثو مجموعہ

تاليف : حاجي محمد خُلاندي

کمپيوټري چاري : خپله ليکوال

خپرونکی : تدریس القرآن راډيو او مدرسه

دارالسکون چمن

دلاسته راوړلو خای : تدریس القرآن راډيو، انټرنیټي پاني، مدرسه

دارالسکون چمن

اړيکي : واټسف ۰۷۰۵۵۵۸۰۷۶

برېښنالیک : ZALAND413 @GMAIL.COM

د بلاگ ادرس : ZALANDAFG.BLOGSPOT.COM

فہرست

(عنوان)	(صفحہ)
سریزہ.....	12
دکتاب دلیکولامل.....	14
دفاطمۃ الزہراء رض، دوفات دردونکې واقعہ.....	15
دکتاب خانگرنی.....	17
دینوخلگو ملگرتیا دخلاصون لارده.....	17
دکورخخه دبهروتلوپه وخت کي بشخي ته عطر وهل.....	19
ترتولو غوره ذکر اودعا.....	20
د ذکر کونکي اود ذکر نه کونکي مثال.....	21
دالله "جل جلاله" په دربارکي صفصورتونو او مالونو نه بلکه صفصا زرونو او اعمال قبول دي.....	21

دالله جل جلاله په نامه کي شفاء ده	22
هيڅکله پر خور و عيب مه لگوه	24
دالله د نامه څخه سوا (بغير) په بل نامه قسم اخيستل رواندي	24
دالله جل جلاله د ځينو بندگانو په مرگ عرش بنوريدلئ	25
دبل مسلمان په غم خوشاله کيدل غم پر تاراگرځوي	26
د دعا د قبلیدو لپاره ذکر	27
اودس دمومن لپاره د آخرت بناست دی	28
په تيارو کي جومات ته د تللو فضيلت	29
بڼه خبره هم صدقه ده	30
نبي اکرم ﷺ "زياته حياء لرله	31
دمجاهد مرسته مومن جنت لره رسوي	31
دجمعي دورځي مسنون اعمال	33
په سجده کي بازوگان له ځمکي پورته کول	34
دقرآن تلاوت کونکي او عمل کونکي دالله (ج) دوستان دي	35
دمسکين لپاره زيږی	36
که وس (توان) لري نکاح دي وکړي او که وس نلري روژه دي ونيسي	36
دقناعت فضيلت	37

د طعام «ډوډی» خوړلو وروسته دعا	38
پر نبی ﷺ درواغ تړل (حدیث د خان خنخه جوړول)	39
د آذان غږ له موذن (آذان کوونکي) سره تکرارول	40
د خاوند اطاعت د جنت تللو سبب دی	41
روژه دمغفرت سبب ده	41
د قرآن شریف دیوه حرف تلاوت د لسونیکو (دسلو) برابر دی	42
الحدیث: (۲۹)	42
دیوچا دلما نڅه او برد والی او د خطبې لندوالی دهغه دیوهی علامه ده په	
دین کي	44
غیر مسلم ته د سلام جواب په علیکم ورکوئ	45
پنځه وخته لمونځ گناهونه له مینځه وړي	45
روژه نیونکی دوه ځلی خوشحاله کيږي	46
.. هغه روژه ډیر فضیلت لري چي ډیر د الله (جل جلاله) ذکر کي اوسي	47
.. د علم لاسته راوړلو لپاره تگ د الله (جل جلاله) په لاره کي تگ دی.	48
د قیامت په ورځ به یواځي روژتیا ن له ریان (دروازي) خنخه جنت ته	
داخليږي	49
شرعي مسافر لره دروژي خوړلو اجازه ده	50

50	..... مومن به دوه خلي له يوه خايه دوکه نه خوري
51	..... داسي استغفارچي کبيره گناهونه معافوي
52	..... آیا د مری ولي دهغه له طرفه روژه نيوالای سي؟
53	..... تر ټولو ښه ژوند بايد لومړی دمور او بيا د پلار سره وسي
54	..... جنازه چي مو وليدله دهغي په خاطر ورته ولاړېږئ
55	..... روژه په خور مایا په اوبو ماتول سنت ده
56	..... دروژه ماتې دعا
56	..... د دنيا مينه او په دنيا کي سيالي غرق کوونکې ده
58	..... په هيره روژه نه ماتېږي
58	..... د حرام مال صدقه نه قبلېږي
59	..... شوک دي د خان نسبت ويل چاته نه کوي
60	..... په روژه مات کي تلوار ثواب لري
61	..... مومن بايد د ښو خلکو سره مينه ولري
62	..... دکونډې ښځې نکاح دهغي دخوښی پرته نه صحي کيږي
63	..... چي مسلمان په مجلس کې وي هغه ته سلام ويلای سي
64	..... د غائب سلام ته جواب ورکول لازمي دی
64	..... ښځوته (که فتنه نه وي) سلام ويل

دغم (پريشانى) دليري كولو دعا	65
ذكر كول اونه كول دژوندي انسان او مر انسان په مثال دى	66
زغم لويه پهلواني ده	66
قرآن د قيامت په ورځ د (قرآن) دمحبت كوونكو شفاعت كوي	67
قرآن دترقى داراومدار دى	68
دقرآن څخه خالي سينه دكندوالي په شان وي چي څوك پكښي نه اوسيري	68
تر لمانځه ورسته بڼكلې دعا	69
دقيامت په ورځ به قلى د بڼكرو څخه كسات اخلي	70
له دنيا او د بڼخو (له فتنې) څخه وويريري	71
دروژى آخرى لس شپى رونول سنت دي	71
تهجد او هر نيك عمل په دوام سره غوره وي	72
بڼه خوب د بڼه سرې دنبوت ۴۶م جزء دى	73
نبى ﷺ څكه سردار دوجهان دى	73
پر حالت كي تاسي په امام پسي لمونځ وكړى ستاسوپه نفع دى	74
مړو ته بڼكځل مه كوئى دوى او خداى (ج) سره پوهيري	75
حياء بڼاست دى اوبې شرمي بدرنگي ده	76

هغه څوڪ پوره مومن ندى چي گاونډى (همسايه) يي له شر څخه په	77
امن کي نه وي.....	
دکاميابى درى اعمال.....	77
مرگ دمومن لپاره راحت دى.....	78
تلاوت په شوق او هوسايى کي وکړئ.....	79
قيامت پر مسلمانونه راځي.....	80
دغله لاس په غلاکي پريکول اسلامى حکم دى.....	81
بهترين استغفار (سَيِّدُ الْاِسْتِغْفَارِ).....	81
الله تعالى دمينى او قربت قدردان دى.....	83
دشهادت سوال او غوښتنه هم کاميابي ده.....	85
په قبر کي يو عمل په ښه درځي.....	86
هغه مجلس سوء (بد) دى چي په هغه کي دالله (ج) ذکر ونکړي او په خپل	
پيغمبر (محمد ﷺ) درود ونه وايي.....	86
خورل اوڅيښل به انسان په ښي (راسته) لاس کوي.....	88
دموراو پلار خدمت کله ناکله ترجها دلامخکي سي.....	88
دنبى کریم ﷺ دم پر مريض باندي.....	89
په اسلام کي عربي پر عجمي تورپر سپين هيڅ فضيلت نلري.....	90

صدقه مال نه کموي او معافي عزت زياتوي او عاجزي انسان لوړه وي	91
.....	91
92.....الله تعالی لره اولاد ثابول او تر مرگ ورسته ژوند نه منل کفر دی	92
تحية المسجد(جومات ته دننوتلو) پر مهال سنت دی که مکروه وخت نه	93
وو.....	93
94.....مرگ غوښتل نلجاړ دی	94
94.....د ژوندڅخه مه ناهيلي کيری	94
هغه بنده گان چي دالله(ج) په خاطر يي يو بل سره مينه کړي دعرش	95
تر سيوري لاندي به وي.....	95
96.....اساني دالله(ج) خوبنه ده	96
97.....خدمت انسان له اوره ژغوري	97
98.....نيک اعمال دجنت زيری دی	98
99.....دمائیکر اوسهار تر لمانځه ورسته نقل کول منع دي	99
100.....دمدينی دوگر و سره دوکه ښه انجام نلري	100
101.....تر شيدو(يا بل غور شي) تر خور لوورسته خوله پر يولل سنت ده	101
101.....دمازيگر لمونځ قضا کول بربادي ده	101
102.....ابوبکر څکه اول خليفه سو	102
104.....دمسلمان عيب پتول داخرت ذخيره ده	104

- 104 ..... دهر مست کوونکي توکي نشه حرامه ده
- 105 ..... په هوسايی کي نفل کول غوره دي
- 106 ..... هر هغه مشروب چي نشه ولري حرام دی
- 107 ..... الله تعالی زړه او عمل ته گوري
- 108 بنه اخلاق لوی عبادت دی او دینو اخلاقو ډیر حقداره خپله میرمن ده
- 109 ..... د نیکي لاره بنول هم نیکي ده
- 109 ..... مومن هغه دی چي دبل په غم دردمن وي
- د انسان د زوکړي مخکي رزق او اجل او عمل او سعادت یا هم دهغه
- 110 ..... شقاوت لیکل کیږی
- 112 ..... پرته له سخته ضرورت سوال او گداگري ناروا ده
- د خوږو په سرکي که يي هیره وي نو په مابین کي يي کومه دعا ويل کیږي؟
- 113
- 115 ..... سپیني جامي او سپین کفن سنت دی
- 115 ..... په شپه کېني یوه شیبه (لحظه) شتون لري چي دعا پکښي قبليري
- 116 ..... ژوند تر مرگ بنه دی د نیکي موقعه پکښي ممکنه ده
- 117 ..... قربت پالنه رزق او عمر زیاتوي
- 118 ..... صفونه برابرول د شیطان ملاماتول دی
- 119 ..... قرآن مجید د تلاوت کوونکي شفاعت کوي

120	.....بنيہ اخلاق لرونكي بهترين شخصيت دي
120	.....سنت اونقل لمونخ په کورکي افضل دي
121	.....بهتره زناني څوک دي
122	.....دنیا دالله (ج) په دربارکي قدرنلري
122	.....څوکچي خپل سرترا امام څخه مخکي پورته کوي ودي ويريري داسي نه چي سريبي دخره سي

سريزه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أرسل رسله بالبينات والهدى ليخرجوا لناس
من الظلمات الى النور ويهدوهم الى صراط الله العزيز
الحميد

والصلاة والسلام على افضل رسله ، واشرف دعاته ، سيدنا
محمد صلى الله عليه وسلم الذي ختم الله به رسله -

تولي ستايني هغه ذات لره دي چي خپل استاذی يې دهدايت په
ښکاره دلايلو سره راستولی دی ترڅو خلک دتروبرميو څخه درنا
لوري ته راوباسي اودوی ته دغالب اوستايل سوي الله جل
جلاله لوري ته لاروښونه وکړي

دروډ اوسلام وايو دالله جل جلاله پرغوره رسول صلی الله
عليه وسلم او په خورا اشرف داعي زموږ په سيدنا حضرت
محمد صلی الله عليه وسلم هغه کوم چي الله جل جلاله
اخيري نبي گرځولی

هغه نبي چي کله يې زوی مبارک وفات کوی صحابو ددعا
غوښتنه ځيني وکړه چي الله جل جلاله ژوند ورنصیب کړي
مگرده صلی الله عليه وسلم دا دعا دخپل اُمت لپاره پريښوده
هغه نبي صلی الله عليه وسلم چي خپل قوم دخپل کلي کور نه
هجرت ته -مجبور کړ او ده هغو ته دهدايت غوښتنه وکړه

نوگران لوستونکي لومړئ ددې کتاب دمعلوماتوراټولونکي
ليکوونکي ته د الله جل جلاله څخه دنیکي دعا غوښتونکی
سه اوبيا دځان اوتولو مسلمانانو لپاره دهدايت او ددغه کتاب
دحديثو د عملي کوونکو غوښتونکی سه جزاک الله خيرا

د کتاب د ليکلو لامل

داچي الحمد لله ډير د حديثو کتابونه موجود دي مگر مور
وغوښتل چي نور هم اساني رامينځ ته سي اوبل دا چي زموږ په
واسطه دين اودرسول الله صلى الله عليه وسلم حديثو ته
خدمت وسي ترڅو موخپل د علم حق ادا کړي وي اوداخيرت
دورځي لپاره مو دخلاصون زريعه سي اومحمد صلى الله عليه
وسلم شفاعت مو په نصيب سي اوترمرگ وروسته راته صدقه
جاريه وکړځي اوستاسو څخه موهم غوښتنه ده چي دنورو
ورونو سره يې شريک کړي ترڅو تاسو هم دنیکيو څخه يې
ځان برخمن کړئ

اوبل داچي زموږ نبي صلى الله عليه وسلم او کورني څومره
تکليفونه دخپل امت لپاره گالي

چي لاندي يې مور بيلکه راوري جزاک الله خيرا

د فاطمة الزهراء رض، دوفات دردونکې واقعہ

ای علي کله چه مادفن کوې نوزما په دغه غوته کې يو کاغذ
دی هغه به زما په کفن کې راسره کېږدي. خو کاغذ به نه
گورې

علي رضی الله عنه وويل په کاغذ کې څه دي ؟

دې وويل يو پټ راز پکې سته .

علي رضی الله عنه وويل چه درسول صلی الله عليه روى ته
وگوره که به مي نه خبروې

فاطمه رضی الله عنا وويل

کله چه رسول الله صلی الله عليه وسلم زما دنکاح اراده
ستاسره وکړه نوماته يې وويل چه ته راضي يې چه د علي رضی
الله عنه څخه څلورسوه درهمه مهردروا خلم ما وويل په علی
راضي يم خو څلورسوه درهمه نه قبلوم

داوخت جبريل عليه السلام راغلی ويل يې اي رسول الله،

الله تعالى وايي چه جنت او هغه څه، چه په جنت کي دي دغه
د فاطمې مېردي اوزه يې ورکوم

ماوويل نه نه يم راضي

ده وويل نو نور څه غواړي؟

ماورته وويل يارسول الله ستادامت شفاعت غواړم سبحانه
الله ځکه ستازره په هغوی پسي زيات خفه دی

جبريل عليه السلام ولاړی وروسته يې يوکاغد راوړی چه پکي
ليکلي وه چه دمحمد صلی الله عليه وسلم دامت شفاعت
د فاطمې مېرگزول سوی دی. اوکله چه دقيامت ورځ سي زه
به وایم ای زماالله جل جلاله اي زماباداره دغه دامت
د شفاعت کاغذدی زما دپلار دامت شفاعت قبول کړه

الله دي مور گنهکارانو ته ددغو پاکو او مقدسو هستيو شفاعت
رانصیب کړي او الله جل جلاله دي ددوی په برکت پرمور
عاجزانو ورحميري

اللهم علي سيدنا ومولانا محمد وعلي أهل بيته الكرام وسلم
تسليما كثيرا في كل لحظة ونفس من الازل إلي الأبد والحمد لله
رب العالمين

(مأخذ سلوة العارفين الإمام الغزالي)

دکتاب خانگرنی

لومری: تول حادیث دی دویم : تول دینتو ژباری سره دی
دریم : دتولو حادیثو مأخذ لیکل سوی خلورم : تول (۱۲۲)
حادیث دی

دالی : تول امت مسلمه ته

دینوخلگو ملگرتیا دخلاصون لارده

الحديث: (۱)

عَنْ أَنَسٍ (رض): أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ (ص) عَنِ السَّاعَةِ،
فَقَالَ: مَتَى السَّاعَةُ؟ قَالَ: «وَمَاذَا أَعَدَدْتَ لَهَا؟» قَالَ: لَا
شَيْءَ إِلَّا أَنِّي أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ. فَقَالَ: «أَنْتَ مَعَ مَنْ
أَحْبَبْتَ». قَالَ أَنَسٌ: فَمَا فَرِحْنَا بِشَيْءٍ فَرِحْنَا بِقَوْلِ النَّبِيِّ
(ص): «أَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ». قَالَ أَنَسٌ: فَأَنَا أُحِبُّ النَّبِيَّ
(ص) وَأَبَا بَكْرٍ وَعُمَرَ وَأَرْجُو أَنْ أَكُونَ مَعَهُمْ بِحُبِّي إِيَّاهُمْ
وَإِنْ لَمْ أَعْمَلْ بِمِثْلِ أَعْمَالِهِمْ

(۵ جزء مخ ۱۲) بخاری: رقم 3688

ژباړه: انس (رض) روایت کوي: یو سړی له رسول اکرم (ﷺ) څخه د قیامت په اړه سوال وکړ او داسې یې وویل: قیامت کله واقع کیږي؟

رسول اکرم (ﷺ) وفرمایل: هغه (قیامت) لپاره دي څه چمتوالی نیولی؟

هغه (سړي) وویل: کوم چمتوالی مي ندی نیولی مگر له الله (ج) اورسول سره یې مینه لرم
آنحضرت (ﷺ) وفرمایل: ته به د قیامت په ورځ له هغه چاسره یې کوم چاسره چي مینه لري

انس (رض) وای: هیخ شی هم دومره نه یو خوشحاله کری لکه
د

داچی وی ویل : ته به له هغه چاسره یی چاسره چی مینه لری
انس (رض) ادامه ورکړه: زه له نبی اکرم (ﷺ)، ابوبکر و عمر رض
نوپه اخلاص ، ټینگښت او وفا سره باید وویو او یقین ولرو
له الله (جل جلاله) او د هغه له رسول محمد (ﷺ) سره مینه
لرو او د دې مینې به حفاظت کوو.

دکورخه د بهر وتلوپه وخت کي بنځي ته عطروهل

الحدیث : (۲)

عَنِ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " أَيُّمَا امْرَأَةٍ اسْتَعْطَرَتْ ، فَمَرَّتْ عَلَى قَوْمٍ
لِيَجِدُوا مِنْ رِيحِهَا فِيَّ زَانِيَةٌ

ابی موسی اشعری رضی الله عنه روایت کوي چې رسول الله
صلی الله علیه وسلم وفرمایل: هره بنځه چې په ځان عطر

ووهي او د نارينه وو په ډله عبور وكړي داسي چي بوى يې د هغوى (نارينه وو) تر مشام (پزى) پوري ورسپري هغه ﴿بُنْخَه﴾ زنا كار ه ده

(سنن ابوداود 4173)

(سنن ترمذى 2786)

(سنن نسائى 5126)

(سنن دارمى 2688 رقم ج 3 مخ 1730)

(صحيح ابن خزيمة 1681)

(صحيح ابن حبان 4424)

ترتولو غوره ذكر او دعا

الحديث : (3)

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا يَقُولُ سَمِعْتُ

رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ

أَفْضَلُ الذِّكْرِ لِأَلِ اللَّهِ وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

صحيح سنن ترمذى/رقم 3383 ج 5 مخ 325 صحيح سنن ابن

ماجه/3800

جابر بن عبد الله رضی اللہ عنہما روایت کوی چي وامي وريدل
رسول اللہ صل اللہ عليه والسلم وفرمايل: بہترین ذکر «لا اله
الا اللہ» دی او بہترینہ دعا "الحمد لله" ده

د ذکر کونکي اود ذکر نه کونکي مثال

الحديث: (۴)

عَنْ أَبِي مُوسَى (رض) قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (ص): «مَثَلُ الَّذِي
يَذْكُرُ رَبَّهُ، وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ؛ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ

(بخاری: رقم 6407 ج 8 مخ 86)

ژباړه : ابو موسی اشعري (رض) روایت کوي: نبي اکرم (ﷺ)
وفرمايل: مثال د هغه چا چې د خپل پروردگار ذکر کوي او د
هغه چا چې د خپل پروردگار ذکر نکوي داسي دی لکه د ژوندي
او مړ.

دالله "جل جلاله" په دربارکي صفا صورتونو او
مالونو نه بلکه صفا زړونو او اعمال قبول دي

الحديث: (٦)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى
قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ

ابو هريره رضی الله عنه روايت کوي چي رسول الله صلی الله
عليه وسلم وفرمايل: الله "جل جلاله" ستاسو صورتونو او
مالونو ته نه گوري بلکه ستاسو زرونو او ستاسو اعمالو ته
گوري

(صحيح مسلم (رقم ٢٥٦٤ ج ٤ مخ ١٩٧٩)

سنن ابن ماجه ٤١٤٣

صحيح ابن حبان ٣٩٤

دالله جل جلاله په نامه کي شفاء ده

الحديث : (٧)

نافع بن جبیر رضی اللہ عنہ وایي
 عَنْ عُمَانَ بْنِ أَبِي الْعَاصِ الثَّقَفِيِّ، أَنَّهُ شَكَاَ إِلَى رَسُولِ
 اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَجَعًا يَجِدُهُ فِي جَسَدِهِ مُنْذُ
 أَسْلَمَ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: ضَعُ
 يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمَ مِنْ جَسَدِكَ، وَقُلْ بِاسْمِ اللَّهِ ثَلَاثًا،
 وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ
 وَأُحَاذِرُ

يعني: «ابو عبد الله عثمان بن ابى العاص رضى الله عنه له يو
 مريضى خخه چي په وجود كني يي لرله رسول الله ته يي
 ورخه شكايه وكړ ،

رسول الله (ﷺ) ورته وويل : لاس دي د وجود په كوم خاي
 چي درد كوي كنيږده

③ ځلي بسم الله .... ووايه

او وروسته ⑦ ځلي داهم ووايه:

أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ
 (صحيح مسلم رقم ٢٢٠٢ ج ٤ مخ ١٧٢٨).

هيڅڪله پر خور و عيب مه لگوه

الحديث : (۸)

عن أبي هريرة (رض) قال: ما عاب رسول الله ﷺ طعاماً قطُّ، إن اشتهاه أكله، وإن كرهه تركه

متفق عليه / (مسلم - رقم 2064 ج 3 مخ 1632)

له ابوهريره (رض) روايت دی پيغمبر ﷺ هيڅڪله له كوم خوراک څخه عيب بيان نڪر، ڪه به پي (خوراک) خوڻي وو خوري به پي او ڪه به پي خوراک نه وو خوڻي هغه به پي پريڻسودي او نه به پي خوري

دالله دنامه څخه سوا (بغير) په بل نامه قسم
اخيستل رواندي

الحديث : (۹)

وَعَنْهُ (رض) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: «أَلَا مَنْ كَانَ حَالِقًا فَلَا
يَحْلِفُ إِلَّا بِاللَّهِ». فَكَانَتْ قُرَيْشٌ تَحْلِفُ بِآبَائِهَا، فَقَالَ: «لَا
تَحْلِفُوا بِآبَائِكُمْ

(بخاری رقم 3836 ج 5 مخ 42)

ژباړه: عبدالله بن عمر رضي الله عنهما څخه روايت دی چې نبي
اکرم (ﷺ) وفرمايل: آگاه اوسئ هر څوک چې غواړي قسم ياد
کړي يواځي د الله "جل جلاله" په نوم دي قسم ياد کړي راوي
(روايت کوونکی) وايي: قريش خلگو به د پلرونو په نوم قسم
يادول، رسول الله (ﷺ) ورته وفرمايل: د پلرونو په نومونو
قسم مه يادوئ

مهم ټکی: په عامه اصطلاح مور پښتانه وايو فلاني قسم
وخوړی، قسم خوړل کيږي نه يادول کيږي
صلی الله علی خاتم الانبياء.

دالله جل جلاله دځينو بندگانوپه مرگ عرش
بنوریدلئ

الحديث : (١٠)

عَنْ جَابِرِ (رَضٍ) قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (ص): «أَهْتَرَّ عَرْشُ
الرَّحْمَنِ لِمَوْتِ سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ

(ج ٥ مخ ٣٤) بخاری رقم الحديث 3803

ژباړه: جابر (رض) څخه روایت دی: نبی اکرم (ﷺ) وفرمایل: «
د رحمن (الله) عرش د سعد بن معاذ په مرگ ولرزیده .

دبل مسلمان په غم خوشاله کیدل غم
پرتار اګر حوي

الحديث : (١١)

وَعَنْ وَائِلَةَ بْنِ الْأَسْقَعِ "رَضٍ" قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ
ﷺ: «لَا تُظْهِرِ الشَّمَاتَةَ لِأَخِيكَ فَيَرْحَمُهُ اللَّهُ وَيَبْتَلِيكَ

رواه الترمذي وقال: حديث حسنٌ رقم
(الحديث ٢٥٠٦ ج ٤ مخ ٢٤٣)

ژباړه: « له وائله بن اسقع (رض) څخه روايت دی
رسول الله ﷺ " وفرمايل : خپل (ديني ، نسبي) ورور
باندي (په کومو ستونځو او مصيبتونه چي وهغه ته)
رسيدلي د خوشحالی اظهارمه ورباندي کوه الله "ج" به
په هغه رحم وکړي او تا به ورباندي مبتلاکړي.

د دعا د قبلیدولپاره ذکر

الحديث : (١٢)

عَنْ عَبْدِ بَنِي الصَّامِتِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مَنْ تَعَارَّ مِنَ اللَّيْلِ فَقَالَ حِينَ يَسْتَيْقِظُ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ،
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ ، وَلَهُ الْحَمْدُ ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ، سُبْحَانَ اللَّهِ ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ،
وَاللَّهُ أَكْبَرُ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ . ثُمَّ

دَعَا : رَبِّ اغْفِرْ لِي. غُفِرَ لَهُ دَعَا اسْتُجِيبَ لَهُ، فَإِنْ قَامَ
فَتَوَضَّأَ ثُمَّ صَلَّى قُبِلَتْ صَلَاتُهُ

عباده بن صامت رضی اللہ تعالیٰ عنہ ځخه روایت دی چي
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم وفرمایل :
هر څوک چي بعد له شي وينی سي او وويي

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ
الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ
لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ ثُمَّ دَعَا رَبِّ اغْفِرْ لِي

که مغفرت وغواري بخښل کيږي وروسته دعا وکړي استجاب
کيږي او که اودس وکړي (وروسته) لمونځ ادا کړي قبول کيږي
(صحيح بخاری (رقم الحديث ۱۱۵۴ ج ۲ مخ ۵۳)

(سنن ابوداود (۵۰۶۰)

(سنن ترمذی (۳۴۱۴)

(سنن ابن ماجه (۳۸۷۸)

(سنن دارمی (۲۷۲۹

اودس دمومن لپاره دآخرت بنائست دی

الحديث : (۱۳)

وعن ابوهريره "رض" قال: سَمِعْتُ خَلِيْلِي ﷺ يَقُولُ:
تَبْلُغُ الْحَلِيَةَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ يُبْلَغُ الْوَضُوءُ

(رواه مسلم رقم الحديث 250 ج ۱ مخ ۲۱۹)

ژباړه: «ابوهريره "رض" وايي چي له محبوب ملگري ﷺ څخه ما واوريدل ويل يې: «د مومن (جنې) زينت (سينگار او بنايست) ترهغه ځايه دى تركوم ځايه چي د اوداسه اوبه رسېږي .

په تيارو کي جومات ته د تللو فضيلت

الحديث : (۱۴)

وعن بُرَيْدَةَ «رض» عن النَّبِيِّ ﷺ قال: «بَشِّرُوا
الْمَشَّائِينَ فِي الظُّلَمِ إِلَى الْمَسَاجِدِ بِالنُّورِ التَّامِّ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ

(رواه ابوداود [(رقم الحديث ۵۶۱ ج ۱ مخ ۱۵۴)] / ترمذی (۲۳۳)

ژباړه: «له بریده «رض» څخه روایت دی نبی اکرم ﷺ»
و فرمایل: د قیامت ورځ په کامل نور باندي هغو کسانو ته
زیرى ورکړى چې په تيارو کښي د جوماتونو په لور روان وي

﴿ ملگرو څوک چې له الله (ج) او د هغه له رسول ﷺ سره
رښتیني مینه لري حتی د شپي محالي هم جومات (مسجد) ته
ځان رسوي او داسي کسان هم په ټولنه کښي سته چې شپه
خو ليري خبره ده د ورځي هم جومات ته د تللو لپاره يي پښي
مري وي

بڼه خبره هم صدقه ده

الحدیث : (۱۵)

عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ يَقُولُ «اتَّقُوا النَّارَ لَوْ بَشِقَ تَمْرَةٌ فَإِنَّ لَهَا تَجِدُوا
فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ»

صحیح مسلم /رقم الحدیث ۱۰۱۶ ج ۲ مخ ۷۰۴) و در صحیح
بخاری /۶۵۳۹ بهمین معنا

عدي بن حاتم وايي له پيغمبر (ﷺ) څخه مي واوريډل فرمايل
 يې : خپل ځانونه د جهنم له اور څخه ليري وساتئ كه څه
 هم په صدقه وركولو د يوې ځرما وي كه چيرته داهم (د يوي
 ځرما صدقه وركول) تاسو ته مقدور نه وو په نيكي خبري سره
 ځان ته له اوره نجات وركړئ .

نبي اكرم "ﷺ" زياته حياء لرله

الحديث : (١٦)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (رض) قَالَ: كَانَ النَّبِيُّ (ص) أَشَدَّ
 حَيَاءً مِنَ الْعَذْرَاءِ فِي خِدْرِهَا

(بخاری: 3562 ج 4 مخ 190)

ژباړه: ابوسعید خدری (رض) وايي: ترهغي انجلي چي په يوه
 پرده کني اوسيري نبي اكرم "ﷺ" (نسبت و هغي ته) زياته
 حياء لرله

يعني : د آنحضرت "ﷺ" حياء بيحده زياته وه.

دمجاهد مرسته مومن جنت لره رسوي

الحديث : (١٧)

عَنِ الزُّبَيْرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ

كَانَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ أُحُدٍ
دِرْعَانٍ، فَهَمَّضَ إِلَى صَخْرَةٍ، فَلَمْ يَسْتَطِعْ، فَأَقْعَدَ تَحْتَهُ
طَلْحَةَ، فَصَعِدَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى اسْتَوَى
عَلَى الصَّخْرَةِ، فَقَالَ : سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ يَقُولُ
أَوْجَبَ طَلْحَةُ

زبير بن عوام رضی اللہ تعالیٰ عنہ روایت کوي چي
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم د احد په غزا کني دوي زغري
اغوستي وي نو کله چي غوښتل تريوي تختي تيږي (ډبري
)پورته سي نونه وتوانيدی نو طلحه راغلی لاندي کښيناستی او
نبی کرم "ﷺ" د هغه د اوږو په سرپورته وختي تردې چي
مکمل د تيږي سرته ورسيدی
بناءً رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم وفرمايل
طلحه جنت د خان لپاره واجب وگرځوی

(سنن ترمذی (۱۶۹۲ ج ۳ مخ ۲۵۳)

(صحیح ابن حبان (۶۹۷۹)

(مسند احمد (۱۴۱۷)

(مسند بزار (۹۷۲)

(مسند ابویعلی (۶۷۰)

(مستدرک حاکم (۵۶۵۶)

دجمعی دورخی مسنون اعمال

الحديث : (۱۸)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (رض) قَالَ: أَشْهَدُ عَلَى رَسُولِ
اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: «الْغُسْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ
مُحْتَلِمٍ، وَأَنْ يَسْتَنَّ، وَأَنْ يَمَسَّ طَيْبًا إِنْ وَجَدَ

(بخاری: ۸۸۰ ج ۲ مخ ۵)

ژباړه: ابوسعید خدری (رض) وایې شهادت ورکوم په دې چې
رسول الله ﷺ وفرمایل: «د جمعی په ورځ غسل او مسواک
کارول په هر بالغ او مسلمان باندي واجب (ثابت) دی (مرقاة) او

که یی خوشبويي موادو ته لاسرسی درلود نو استفاده دي تري
وکړي .

په سجده کي بازوگان له حُمکي پورته کول

الحديث : (١٩)

عَنِ الْبُرَاءِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

إِذَا سَجَدْتَ فَضَعْ كَفَّيْكَ، وَارْفَعْ مِرْفَقَيْكَ

براء بن عازب رضی الله تعالی عنهما وايي چي رسول الله صلی
الله علیه وسلم وفرمايل

د سجدې په وخت کی د لاسونو ورغوي په حُمکه کيږده او
څنگلي دي پورته نيسه

(صحيح مسلم (٤٩٤ ج ١ مخ ٣٥٧)

(صحيح ابن خزيمة (٦٥٦)

(صحيح ابن حبان (١٩١٦)

(مسند احمد (١٨٤٩١)(١٨٥٩٩)

دقرآن تلاوت کونکي او عمل کونکي دالله (ج) دوستان دي

الحديث : (٢٠)

عَنْ أَنَسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «إِنَّ
لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَهْلِينَ مِنَ النَّاسِ قَالَ قِيلَ مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ
اللَّهِ قَالَ أَهْلُ الْقِرَانِ هُمْ أَهْلُ اللَّهِ وَخَاصَّتُهُ

(سنن ابن ماجه (رقم الحديث 1/78، ش 215) مسند

(احمد) 3/127 ش 12301

انس بن مالک رضی الله عنه وايي: چي رسول الله صلى الله
عليه وسلم وفرمايل: پوه سى چي الله "جل جلاله" خان لپاره
له خلگو څخه دوستان لري ، وه ويل سول اي د الله (ج)

رسوله "ﷺ" هغه کوم کسان دي ؟

مبارک "ﷺ" وفرمايل : هغوى چي پرله پسي له قرآنه سره انس
لري هغوى د الله تعالى دوستان او خاصان دي .

دمسكين لپاره زيڙي

الحديث : (۲۱)

وعن أبي هريرة (رض) قال: قال رسول الله (ص): «
يَدْخُلُ الْفُقَرَاءُ الْجَنَّةَ قَبْلَ الْأَغْنِيَاءِ بِخَمْسِمِائَةِ عَامٍ

(رواه الترمذي وقال: حديث صحيح رقم

الحديث 2353 ج ۴ مخ ۱۵۶)

ترجمه: «له ابوهريره «رض» خخه روايت دي جي پيغمبر

﴿ص﴾ وفرمايل: «فقرا به تر مالدارانو پنخه سوه كاله مخكي

جنت ته داخليري.

که وس (توان) لري نکاح دي وکړي او که وس

نلري روژه دي ونيسي

الحديث : (۲۲)

دنکاح فضایل :

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ «يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ الْبَاءَ
 فَلْيَتَزَوَّجْ فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصْرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ
 يَسْتَطِيعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ

متفق عليه : صحيح بخاری/ ۱۹۰۵، (صحيح مسلم/ ۱۴۰۰،

ج ۲ مخ ۱۰۱۸)

عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) روایت کوي، رسول الله (صلی
 الله علیه وسلم) وفرمایل : ای خوانانو له تاسو څخه چي هر
 یووس (توان) لری مزدوج دي شي ځکه چي نکاح سترگي له
 حرام څخه بهترساتي او د عورت د حفاظت لپاره بهترينه لار ده
 او که هرڅوک د واده کولو (ازدواج) وس نلري روژه دي ونیسي
 ځکه چي روژه د جنسي طاقت په کمښت کی خاص تاثیر لري .

دقناعت فضیلت

الحديث: (٢٣)

وعن أبي مُحَمَّد فَضَالَةَ بنِ عُبَيْدِ الأَنْصَارِيِّ "رض" أَنَّهُ
سَمِعَ رسولَ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ: «طُوبَى لِمَنْ هُدِيَ إِلَى
الإِسْلَامِ، وَكَانَ عَيْشُهُ كَفَافًا، وَقِنَعَ
(رواه الترمذي وقال: حديثٌ حسن صحيح 2349 ج ٤/١٥٤)

ابومحمد فضاله بن عبید انصاری "رض" روایت کوی چي له
پیغمبر محمد (ﷺ) څخه یې اوریدلې فرمایل یې : خوشحاله
دی د هغه چا په حال چي اسلام (دین) ته هدایت سو او د
ژوند ضروریات یې کافي او دی (ورته) قانع واوسي .

د طعام «ډوډی» خوړلو وروسته دعا

الحديث : (٢٤)

وعن مُعَاذِ بنِ أَنَسٍ "رض" قَالَ: قَالَ رسولُ اللَّهِ (ﷺ):
مَنْ أَكَلَ طَعَامًا فَقَالَ: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا،
وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ
ذَنْبِهِ

(ابوداود [۴۰۲۳ ج ۴ مخ ۴۲]) ترمذی (۳۴۵۴)
ژباړه: «له معاذبن انس «رض» څخه روايت دی چې
پیغمبر محمد ﷺ وفرمایل: «هر څوک چې طعام
«ډوډی» وڅوري او وروسته له خوړلو یې ووايي: «الْحَمْدُ
لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا، وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا
قُوَّةٍ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ» د تیر وخت گناهونه یې
معاف کيږي.

پر نبی ﷺ درواغ تړل (حديث دحان څخه جوړول)

الحديث : (۲۵)

رسول الله ﷺ فرمایي
مَنْ يَقُلْ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ

خوک چي کومه خبره په ما پسي وتري او ما هغه نه وي ويلي
بايد خپل خای په اور کښي آماده کړي
(بخاری/رقم الحديث 109 ج ۱ مخ ۳۳)

هر انسان بايد ددي عمل خخه حان وساتي استغفر الله

د آذان غبر له موذن (آذان کوونکي) سره تکرار ول

الحديث : (۲۶)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (رض): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ:
«إِذَا سَمِعْتُمُ النِّدَاءَ، فَقُولُوا مِثْلَ مَا يَقُولُ الْمُؤَدِّنُ

(بخاری: 611) ج ۱/۱۲۶)

ژباړه: ابوسعید خدری (رض) روایت کوي: رسول اکرم (صلی الله علیه وسلم) وفرمایل: « کله چې مود آذان غږ واوریدی د آذان غږ له مودن (آذان کوونکی) سره تکرار کړی.

د خاوند اطاعت د جنت تللو سبب دی

الحديث : (۲۷)

وعن أمِّ سلمةَ ﴿رض﴾ قالت: قال رسول الله ﷺ: أَيُّمَا امْرَأَةٍ مَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَنْهَا رَاضٍ دَخَلَتْ الْجَنَّةَ

رواه الترمذي وقال حديث حسن (رقم

(الحديث 1161 ج ۲/مخ ۴۵۷)

له ام المؤمنین ام سلمه ﴿رض﴾ څخه روایت دی چې نبی کریم ﴿صلی الله علیه وسلم﴾ وفرمایل: «هره ښځه چې په داسې حال کې وفات سي چې خاوند یې ورڅخه راضي وي (نو) جنت ته ځي.

روژه دمغفرت سبب ده

الحديث : (۲۸)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رض) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ
قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

متفقٌ عليه / مسلم رقم الحديث 759 ج ۱ مخ ۵۲۳)
له ابوهريره ﴿رض﴾ خخه روايت دى چي پيغمبر محمد صلى
الله عليه وسلم وفرمايل: هرڅوك چي د ايمان او اخلاص له
مخي (په نيت) او تمه د ثواب په رمضان كي په عبادت ودريري
(قيام وكړي) د هغه تير گناهونه ورته بخښل كيږي .

دقرآن شريف ديوه حرف تلاوت
دلسونيكو(دسلو)برابردى

الحديث : (۲۹)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «مَنْ قَرَأَ حَرْفًا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا لَا أَقُولُ أَلَمْ حَرْفٌ وَلَكِنْ أَلِفٌ حَرْفٌ وَلاَمٌ حَرْفٌ وَمِيمٌ حَرْفٌ». قَالَ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ

سنن ترمذی/2910، ج ۵ مخ ۲۵) تخريج الطحاوية (139) و
(المشكاة 2137)

عبدالله بن مسعود روايت ڪوي ڇي رسول الله ﷺ صلى الله عليه وسلم ﴿ وفرمايل : هر ڇوڪ ڇي يوه آيه د قرآن ووايي او د هغه په بدله ڪي ورته نيڪي وركول ڪيڙي او هغه نيڪي لس برابره ڪيڙي زه نه وايم ڇي (الم) يو حرف ده بلڪه الف يو حرف لام يو حرف او ميم يو حرف دى .

ديوچا دلمانخه اورد والى اود خطبي لنڊوالى د هغه د پوهي علامه ده په دين كي

الحديث : (۳۰)

عن أبي اليقظان عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ (رض) قَالَ: سَمِعْتُ
رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: إِنَّ طَوْلَ صَلَاةِ الرَّجُلِ، وَقِصْرَ
خُطْبَتِهِ، مِثْنَةٌ مِنْ فِقْهِهِ. فَأَطِيلُوا الصَّلَاةَ، وَأَقْصِرُوا
الْخُطْبَةَ

(رواه مسلم رقم الحديث 869 ج ۲ مخ ۵۹۴)

له ابى اليقظان عمار بن ياسر "رض" خخه روايت دى چي له
رسول الله ﷺ خخه مي واوريدل فرمايل يي: د يو چا د
لمانخه اورد والى او د خطبي لنڊوالى د هغه د پوهي علامه ده په
دين كي نو لمونځ اورد كړئ او خطبه لنډه كړئ .
شرح: د لمانخه اوردوالى يعنى ډير قرآئت بعد له سوره فاتحه
هم داسي ركوع اوسجدي اوردوالى .

غير مسلم ته د سلام جواب په عليکم ورکوئ

الحديث : (۳۱)

وعن أنسٍ رضٍ " قال : قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم): « إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ .

متفق عليه (مسلم رقم الحديث 2163 ج 4 مخ 4/5/170)
له انس (رض) خخه روايت دى چي پيغمبر صلى الله عليه وسلم وفرمايل: هر كله چي اهل كتاب په تاسو سلام وكر تاسو وواياست وعليكم .

پنځه وخته لمونځ گناهونه له مينځه وړي

الحديث : (۳۲)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رض): أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) يَقُولُ: «أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ نَهْرًا بِبَابِ أَحَدِكُمْ يَغْتَسِلُ فِيهِ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسًا، مَا تَقُولُ: ذَلِكَ يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ؟» قَالُوا: لَا يُبْقِي مِنْ دَرَنِهِ شَيْئًا، قَالَ: «فَذَلِكَ مِثْلُ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا» (بخاری: رقم الحدیث 528) ج ۱ مخ ۱۱۲

ژباړه : ابوهريره "رض" روايت كوي چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: «كه د چا د كور مقابل ته د اوبو نهروي او هغه د ورځي پنځه ځلي هلته غسل وكړي آيا ستاسو په نظر د هغه په بدن به خيړن والى پاتي سي»؟

اصحاب كرامو وويل : نه

رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: پنځه وخته لمونځ همداسي دى . يعنى الله تعالى د هغه په وسيله گناهونه له مينځه وړي .

روژه نيونكى دوه ځلي خوشحاله كيږي

الحديث : (۳۳)

رسول الله ﷺ فرمايے

روژه لرونکی دوه ځلي خوشحاله کيږي

(۱) : کله چي افطار کوي

(۲)

او کله چي له پروردگار سره ملاقات وکړي له خپلي روژي څخه

خوشحاله کيږي

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

لِلصَّائِمِ فَرَحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ

فَرِحَ بِصَوْمِهِ

(بخاری:رقم الحديث1904 ج ۳مخ ۲۸)

هغه روژه ډير فضيلت لري چي ډير د الله (جل

جلاله) ذکر کي اوسي

الحديث : (۳۴)

له پيغمبر ﷺ څخه پوښتنه وشوه چي

أَيُّ الصَّائِمِينَ أَعْظَمُ أَجْرًا؟ قَالَ: «أَكْثَرُهُمْ لِلَّهِ ذِكْرًا»

له روژه لرونکو څخه کوم یو د ډیر ثواب (اجر) خاوندان دي؟
ويې فرمايل: « هغه کسان چي ډیر د الله (ج) ذکر کوي
رواه احمد: ر1قم الحديث5614 ج24/مخ380).

د علم لاسته راوړلو لپاره تگ د الله (جل جلاله) په لاره
کي تگ دی.

الحديث: (۳۵)

وَعَنْ أَنَسٍ، "رض" قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ، ﷺ: «مَنْ
خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ، فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ

رواهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ (رقم

(الحديث2447 ج4مخ325)

ژباړه: «له انس (رض) څخه روايت دی چي پيغمبر ﷺ صلی الله
عليه وسلم ﴿ وفرمايل: « څوک چي د علم لاسته راوړلو لپاره بهر
ووځي تر څو چي بيرته راستنېږي د الله (جل جلاله) په لاره کي
دی .

د قيامت په ورځ به يواځي روژتيان له ريان (دروازي) څخه جنت ته داخليري

الحديث : (۳۶)

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ «إِنَّ فِي الْجَنَّةِ
بَابًا يُقَالُ لَهُ الرِّيَا يَدْخُلُ مِنْهُ الصَّائِمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا
يَدْخُلُ مَعَهُمْ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ يُقَالُ أَيْنَ الصَّائِمُونَ فَيَدْ
خَلُونَ مِنْهُ فَإِذَا دَخَلَ أَجْرُهُمْ أَغْلَقَ فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ

(صحيح بخاري/ ۱۷۶۳ صحيح مسلم رقم

الحديث ۱۱۵۲ ج ۲ مخ ۸۰۸)

سهل بن سعد وايي - رسول الله (صلى الله عليه وسلم)
وفرمايل: جنت يوه دروازه لري چې ريان ورته وايي د قيامت په
ورځ به يواځي روژتيان له هغه څخه جنت ته داخليري او پرته
له هغوی بل څوک نشي ورداخليدلی وايي روژتيان چيرته دي ؟
(نو) روژتيان پورته کيږي او ورداخليري بعد له دي چې آخرين
روژاتي ورداخل سي هغه دروازه بنديږي او بل څوک نه
ورداخليري .

شرعي مسافر لره دروژي خوړلو اجازه ده

الحديث : (۳۷)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا زَوْجِ النَّبِيِّ ﷺ أَنَّ حَمْرَةَ بِنَ
عَمْرِو الْأَسْلَمِيِّ قَالَ لِلنَّبِيِّ ﷺ: أَأَصُومُ فِي السَّفَرِ؟ وَكَانَ
كَثِيرَ الصِّيَامِ فَقَالَ: «إِنْ شِئْتَ فَصُمْ وَإِنْ شِئْتَ فَأَفْطِرْ.

(صحيح بخاری رقم الحديث 1943 ج ۳ ج ۳۳)

عایشه رضي الله عنها دني اکرم ﷺ مبارکه ميرمن وايي: حمزه
بن عمرو اسلمي زياته روژه نيوله له رسول الله ﷺ څخه يې
وپوښتل: آیا په سفر کې روژه ونيسم؟
رسول الله ﷺ وفرمايل: که دي وغوښتل روژه ونيسه او که دي
ونه غوښتل مه يې نيسه .

مومن به دوه ځلي له يوه ځايه دوکه نه خوړي

الحديث : (۳۸)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رض) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) قَالَ: «لَا يُدْعُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرِ مَرَّتَيْنِ (متفقٌ عليه) (صحيح البخارى ج ٣/مخ ٣٣) رقم الحديث (٦١٣٣)

ژباره له ابوهريره (رض) خخه روايت دى چي پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل : مومن له يوه سوري خخه دوه خلي نه چيچل كيږي.

داسي استغفارچي كبره گناهونه معافوي

الحديث : (٣٩)

وَعَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ (رض) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): «مَنْ قَالَ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ، غُفِرَتْ ذُنُوبُهُ وَإِنْ كَانَ قَدْ فَرَّ مِنَ الرَّحْفِ .

ابوداود [(١٥١٧)] و الترمذى [(٣٥٧٢)] و الحاكم (٥١١/١)

له ابن مسعود (رض) خُخه روایت دی چي رسول الله (صلی
الله علیه وسلم) وفرمایل: هرخوک چي ووايي :

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومَ وَأَتُوبُ
إِلَيْهِ:

د مغضرت طلب کوم له هغه خدای خُخه چي بغیر له هغه هیخ
خدای نشته ، ژوندی او تل پاتی دی او د هغه په لور توبه کوم
گناهونه یی بخښل کیري که څه هم له جنګه تبتیدلی وي .

آیاد مړه ولي دهغه له طرفه روژه نیوالی سي؟

الحدیث : (۴۰)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ
مَاتَ وَعَلَيْهِ صِيَامٌ صَامَ عَنْهُ وَلِيُّهُ»

(صحيح بخاری رقم الحدیث 1952 ج ۳ مخ ۳۵)

له عايشه رضي الله عنها خه روايت دي چي رسول الله ﷺ
 وفرمايل: هر څوڪ چي وفات سي اوروڙه د هغه په ذمه پوري
 باقي وي د هغه ولي دي د هغه له طرفه روڙه ونيسي .
 يادونه : زمورمذهب دادی چي دمر قريب دمر دروڙي فديه
 ورکولائی سي پرځای يې روڙي نسي نيولائی ددي حديث ځواب
 اوزمور دلائل په اور دوکتابو کي دي (عمدة القاری ج ۱۱ مخ ۵۷
 وگوره)

ترتولو بڼه ژوند بايد لومړی دموراوبيا دپلار سره وسي

الحديث : (۴۱)

عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ حَيْدَةَ الْقَشِيرِيِّ قَالَ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ
 مَنْ أَبْرُ قَالَ « أُمُّكَ » قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ « أُمُّكَ » قَالَ
 قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ « أُمُّكَ » قَالَ قُلْتُ ثُمَّ مَنْ قَالَ « ثُمَّ
 أَبَاكَ ثُمَّ الْأَقْرَبُ فَأَلْأَقْرَبُ » .

(الترمذی / ۱۸۹۷ ج ۳ مخ ۳۷۳)

معاويه بن حیده قشيري روايت کوي چي ومې ويل : اي دالله
 (ج) رسوله له چاسره نيکي وکرم ؟

مبارک ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل: ستا مور
وايي ومي ويل : وروسته له هغي ؟
مبارک ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل : ستا مور
وايي ومي ويل : وروسته له هغي ؟
مبارک ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل : ستا مور
وايي ومي ويل : وروسته له هغي ؟
مبارک ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل : ستا پلاراو بعد له
هغه ، هغه خپلوان چي په خپلوي کښي تاته درنژدي دى .

جنازه چي مو وليدله دهغي په خاطر ورته ولاريرئى

الحديث : (٤٢)

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ " رَض " قَالَ: مَرَّتْ جَنَازَةٌ، فَقَامَ
لَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) وَقُمْنَا مَعَهُ،
فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّهَا يَهُودِيَّةٌ! فَقَالَ: إِنَّ الْمَوْتَ فَزَعٌ،
فَإِذَا رَأَيْتُمْ الْجَنَازَةَ فَقُومُوا لَهَا .
(الصحيح المسلم/960) ج ٢ مخ ٦٦٠)

ژباړه: جابر بن عبد الله (رض) وايي: يوه جنازه زموږ په مخ کښي تيره سوه رسول الله (صلى الله عليه وسلم) د هغې (جنازې) په خاطر ودریدی موږ هم همدارنگه ودریدلو وروسته موږ وویل: يا رسول الله دا د يوه يهودي جنازه وه، رسول اکرم (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: مرگ وحشتناکه شی دی هرکله موږ چې جنازه وليدله د هغې په خاطر ورته ودريرئ .

روژه په خورماياپه اوبوماتول سنت ده

الحدیث : (۴۳)

وَعَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) يُفْطِرُ قَبْلَ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَى رُطَبَاتٍ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ رُطَبَاتٍ فَتُمِيرَاتٍ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تُمِيرَاتٍ حَسَا حَسَوَاتٍ مِنْ مَاءٍ .

ابوداود(۲۳۵۶)ج ۲ مخ ۳۰۶)ترمذی (۶۹۴)

له انس (رض) څخه روایت دی چې: پیغمبر (صلى الله عليه وسلم) مخکي له لمانځه به یې په څو دانو تازه خُرموو او که به تازه خُرموي نه وي په څو دانو نوي کوچنی رسیدلي خرموو او

که به هغه هم نه وي په لاس به يې خولې اوبه ورواخلي
او افطار به يې کوی.

دروژه ماتي دعا

الحديث : (۴۴)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ،
إِذَا أَفْطَرَ قَالَ: «ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الْأَجْرُ
إِنْ شَاءَ اللَّهُ

له ابن عمر (رض) خخه روايت دی پیغمبر (صلی الله علیه
وسلم) چي کله به يې افطار کوی ويل به يې

ذَهَبَ الظَّمَأُ وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الْأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ
(سنن أبي داود 2357 رقم الحديث)

صفحه 31/ج 12)

د دنيا مينه او په دنيا کي سيالي غرق کوونکي ده

الحديث : (٤٥)

عَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ (رض): أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) خَرَجَ يَوْمًا، فَصَلَّى عَلَى أَهْلِ أَحَدٍ صَلَاتَهُ عَلَى الْمَيِّتِ، ثُمَّ انْصَرَفَ إِلَى الْمِنْبَرِ فَقَالَ: «إِنِّي فَرَطٌ لَكُمْ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ، وَإِنِّي وَاللَّهِ لَأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِي الْآنَ، وَإِنِّي أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِ الْأَرْضِ، أَوْ مَفَاتِيحَ الْأَرْضِ، وَإِنِّي وَاللَّهِ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِي، وَلَكِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنَافَسُوا فِيهَا .

(بخاری: 1344) ج ۲ مخ ۹۱

ژباړه : عقبه بن عامر «رض» وايي: يوه ورځ رسول الله ﷺ صلی الله عليه وسلم ﷺ بهر ولاړ او د احد د شهيدانو لپاره يې لمونځ ادا کړ وروسته راستون سو او منبر ته ولاړ او ويې فرمايل : «زه به د قيامت په ورځ له تاسو څخه مخکي يم او تاسو لپاره به شاهدي ورکوم. په الله ﷻ (جل جلاله) ﷻ قسم همدا اوس زه خپل حوض (کوثر) وينم او د ځمکې د مخ د ټولو خزانو کيلۍ ماته راکړل سوي او په الله ﷻ (جل جلاله) ﷻ قسم زما ويره له دې نده

چي وروسته له مابه مشرکان شي بلکه له دې څخه ويريم چي
تاسو د دنيا د مال لاسته راوړلو لپاره به رقابت (سيالي) وکړئ.

په هيره روژه نه ماتيري

الحديث : (۴۶)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ: «مَنْ نَسِيَ وَهُوَ صَائِمٌ، فَأَكَلَ أَوْ شَرِبَ، فَلْيَتِمَّ
صَوْمَهُ، فَإِنَّمَا أَطْعَمَهُ اللَّهُ وَسَقَاهُ

(صحيح مسلم/رقم الحديث 1155 ج ۲ مخ ۸۰۹)

ژباړه: ابوهريره (رض) وايي: رسول الله صلى الله عليه وسلم
و فرمايل: كه څوك د روژي په حالت كښي وو او په
هيريډلو (سهوي) سره يې څه وخورل يا يې وڅښل ، نو خپله
روژه دي (تر مقرر افطاري وخت) كامله كړي ځكه چي الله
(جل جلاله) هغه ته اوبه او ډوډۍ ورکړي .

د حرام مال صدقه نه قبليري

الحديث : (۴۷)

رسول الله ﷺ فرماي: ڇوڪ ڇي له حرام لاري ڇڻه مال
لاسته راوري او وروسته هغه صدقه ورکري اجر (ثواب) نلري
او گناه پي ور په غاڙه ده .
مَنْ كَسَبَ مَالًا مِنْ حَرَامٍ، ثُمَّ تَصَدَّقَ بِهِ لَمْ يَكُنْ لَهُ فِيهِ «
» أَجْرٌ، وَكَانَ إِصْرُهُ عَلَيْهِ
(صحيح ابن خزيمة رقم الحديث ۱۱۰ (ج/۵۸/مخ))

ڇوڪ دي دحان نسبت ويل چاته نه کوي

الحديث: (۴۸)
عن أبي ذرٍّ (رض): أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ (ﷺ) يَقُولُ: «لَيْسَ مِنْ
رَجُلٍ ادَّعَى لغيرِ أبيه وهو يعلمُهُ إلاَّ كَفَرَ، وَمَنْ ادَّعَى قَوْمًا
لَيْسَ لَهُ فِيهِمْ نَسَبٌ، فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ.
(البخارى: رقم الحديث 3508) ج ۴ مخ ۱۸۰)
ژباړه: ابوذر (رض) واي: وامي وريدل نبي اکرم (ﷺ) وفرمايل: «
هر يو سړی ڇي په پوهي سره خپل نسبت له خپل پلار ماسوا
بل چاته وکړي کفري کړی. او هر څوڪ ڇي خپل نسبت داسي

قوم ته وکړي چي د هغه قوم څخه نه وي خپل ځای دي په اوور کښي تيار کړي .

شرحه : مثلاً ظاهر روغ انسان وي او د محمود زوی وي څوک ورڅخه پوښتنه وکړي ظاهره د چا زوی يي ؟

ظاهر په پوهي سره ووايي د مزمل زوی يم نو ظاهر کفر وکړ (که يي حلال کښي بيا کفر دی او که حلال يي نه کښي بيا د کفر سره مشابهه عمل دی). دا حکم عام دی يعني بنځينه دي هم په غور سره دا مسئله په ځان عملي کړي

الله (جل جلاله) مو دي له هر منکر عمل څخه وساتي ﴿آمين﴾ .

په روژه مات کي تلوار ثواب لري

الحدیث : (۴۹)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﴿رَض﴾ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﴿ﷺ﴾
قَالَ اللَّهُ لَأَ: {أَحَبُّ عِبَادِي إِلَيَّ أَعْجَلُهُمْ فِطْرًا.

رواه الترمذي وقال: حَدِيثٌ حَسَنٌ (٧٠٠ رقم)

(الحديث) ج ٢ مخ ٧٤)

ژباړه: «له ابوهريره (رض) څخه روايت دی چې پيغمبر ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل: «خدای ﴿جل جلاله﴾ فرمايي: زما غوره بنده گان هغه څوک دي چې تر نورو مخکښی افطار کوي

مومن بايد د بنوخلگوسره مينه ولري

الحديث : (٥٠)

عَنْ أَنَسٍ (رض): أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ (ﷺ) عَنِ السَّاعَةِ، فَقَالَ: مَتَى السَّاعَةُ؟ قَالَ: «وَمَاذَا أَعَدَدْتَ لَهَا؟» قَالَ: لَا شَيْءَ إِلَّا أَنِّي أُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ. فَقَالَ: «أَنْتَ مَعَ مَنْ أَحْبَبْتَ.»

(بخاری: رقم الحديث 3688) ج ٥ مخ ١٢)

ٿبارہ: انس (رض) واپي: يوسري د قيامت دورخي په اړه له رسول اکرم (صلى الله عليه وسلم) څخه پوښتنه وکړه او وپي ويل : قيامت څه وخت دى؟

رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: د هغه (قيامت) لپاره دي څه تيار کړي؟

هغه سړى وويل : کوم څه مي ندي تيار کړي پرته له دې چي له خداى تعالى او رسول (محمد صلى الله عليه وسلم) سره يي مينه لرم

آنحضرت (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: ته د قيامت په ورځ له هغه چاسره به يوځاى يي چاسره چي مينه (او علاقه) لري

دکونډي بنځي نکاح دهغي دخوښى پرته نه

صحي کيږي

الحديث : (٥١)

عَنْ خَنْسَاءَ بِنْتِ خِذَامِ الْأَنْصَارِيَّةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ أَبَاهَا زَوَّجَهَا وَهِيَ ثَيِّبٌ، فَكَرِهَتْ ذَلِكَ فَأَتَتْ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) فَرَدَّ نِكَاحَهُ .

(بخارى: 5138 رقم الحديث) ج ٧ مخ ١٨

ٿبارہ: له خنساء د خدام انصاري رضي الله عنه لور چي کونډه بنځه وه روايت دى چي پلاري هغه يو چا ته په نکاح کړه مگر

هغی (دا نکاح) خوښه نکره نود رسول الله (صلى الله عليه وسلم) حضور ته راغله آنحضرت (صلى الله عليه وسلم) د هغې د پلار (لخوا ترل سوي) نکاح (د لور په غیاب او ناراضي کي) مردوده وکښله .

چي مسلمان په مجلس کي وي هغه ته سلام ويلاى سى

الحدیث : (۵۲)

وعن أسامه ﴿ رض ﴾ أن النبي ﴿ ﷺ ﴾ مَرَّ عَلَى مَجْلِسٍ «
فِيهِ أَخْلَاطٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُشْرِكِينَ عَبْدَةَ الْأَوْثَانِ
» وَالْيَهُودِ فَسَلَّمَ عَلَيْهِمُ النَّبِيُّ ﴿ ﷺ ﴾

متفق عليه (مسلم رقم الحديث 1798 ج 3 مخ ۱۴۲۲)

ژباړه: « له اسامه ﴿ رض ﴾ روايت دى چي ويل يى: پيغمبر ﴿ صلى الله عليه وسلم ﴾ د يو مجلس له

څنگ څخه تيريدى چي په هغه كى ډلى او د مسلمانانو مخلوط او مشركان او يهودان پكښى حاضر وو او پيغمبر ﴿ صلى الله عليه وسلم ﴾ په هغو سلام وكړ .

د غائب سلام ته جواب ورکول لازمي دی

الحديث : (۵۳)

وعن عائشة (رض) قالت: قال لي رسولُ الله (ﷺ): « هذا جبريلُ يقرأُ عليكِ السَّلَامَ » قالت: قلتُ: « وَعَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ. »

متفق عليه / (مسلم رقم الحديث 2447 ج 4 مخ 1895)

ژباړه: «له حضرت عايشه «رض» څخه روايت دی چې ويل يې: پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) ماته وفرمايل: «دا جبرئيل دی پر تا سلام کوي» ومي ويل: وعليه السلام ورحمة الله وبركاته.

بنحوته (که فتنه نه وي) سلام ويل

الحديث : (۵۴)

عن أسماء بنتِ يزيد أن رسولَ الله (ص) مرَّ في المسجدِ يوماً وَعَصْبَةٌ مِنَ النِّسَاءِ قُعودٌ فَأَلْوِي بِيده بالتسليم.

رواه الترمذي وقال: حديث حسن-2698

ژباړه: «له اسماء د يزيد لور څخه روايت دی چې رسول الله (ﷺ) يوه ورځ د جومات په مينځ کې

تيریدی په دي حال کي يو تعداد بنغي ناستي وي هغه (صلي الله عليه وسلم) د لاس په پورته کولو سره (بنخوته) سلام وکړ .

دغم (پريشانى) دليري کولودعا

الحديث : (٥٥)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ يَقُولُ عِنْدَ الْكَرْبِ: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ» .

(بخاری: رقم الحديث 6346 ج 8 مخ 75)

ژباړه: :ابن عباس رضي الله عنهما وايي : رسول الله (صلي الله عليه وسلم) د غم او پريشانى په وخت به يي فرمايل :

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ» .

يعني هيڅ معبود بغير له لوی او حليم خداى څخه شتون نلري
هيڅ معبود بغير له خداى تعالى چي د عرش پروردگار دى
شتون نلري هيڅ معبود بغير له خداى تعالى چي پروردگار د
آسمانونو او ځمکي او ستر عرش دى شتون نلري .

ذکر کول اونه کول د ژوندي انسان او مړ انسان په مثال دى

الحديث : (٥٦)

عَنْ أَبِي مُوسَى (رض) قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (ﷺ): «مَثَلُ الَّذِي
يَذْكُرُ رَبَّهُ، وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ رَبَّهُ؛ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ .

(بخارى:رقم الحديث 6407 ج ٨ مخ ٨٦)

ژباړه: ابوموسي اشعري (رض) وايي: نبي اکرم (صلى الله عليه
وسلم) وفرمايل: مثال د هغه چا چي خپل (واحد) پروردگار
يادوي او هغه چي نه يې يادوي لکه د ژوندي انسان او مړ
انسان په مثال دى.

زغم لويه پهلواني ده

الحديث : (٥٧)

وعن أبي هريرة «رض» أن رسول الله ﷺ صلى الله عليه وسلم
﴿ قال: لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ
نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ .

متفقٌ عليه / (مسلم رقم الحديث 2609 ج ٤ مخ ١٤ ٢٠)

ژباړه: «له ابوهريره «رض» څخه روايت دى چې پيغمبر ﷺ صلى
الله عليه وسلم ﴿ وفرمايل: قوي او پهلوان هغه نه دى چې يو
څوك په ځمكه راوغورځوي بلكه پهلوان هغه دى چې د قهر)
او غوصى) په وخت كى په ځان حاكم (مسلط) واوسي .

قرآن د قيامت په ورځ د (قرآن) د محبت كوونكو شفاعت كوي

الحديث : (٥٨)

عن أبي أمامة ﴿رض﴾ قال: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ ﴿﴾
يقول: اقرؤوا القرآن فإنه يأتي يوم القيامة شفيعاً
لأصحابه .

(رواه مسلم-رقم الحديث 804 ج ١ مخ ٥٥٤)

ژباړه : « له ابو امامه (رض) څخه روايت دی چې ويل يي: له رسول الله (صلی الله عليه وسلم) څخه مي واوړيدل فرمايل يي: «قرآن وواياست، ځکه چې قرآن د قيامت په ورځ د (خپلو) يارانو (تلاوت) لوستونکو او عمل کونکو شفاعت کوي .

قرآن د ترقی داراومداردی

الحديث : (٥٩)

وعن عمر بن الخطاب (رض) أَنَّ النَّبِيَّ (ص) قَالَ: إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ.

(رواه مسلم - رقم الحديث 817 ج ١ مخ ٥٥٨)

ژباړه « له حضرت عمر بن خطاب (رض) څخه روايت دی چې پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل: «خداى تعالى په دي قرآن سره ځيني پورته کوي او ځيني نور کښته کوي .

د قرآن څخه خالي سينه د کڼدوالي په شان وي چې څوک پکښي نه اوسيري

الءدھئ : (٦٠)

وعن ابن عباس ﴿رض﴾ قال: قال رسول الله ﴿ص﴾: «
إنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ
الْخَرِبِ .

(رواه الترمذي وقال: حديث حسن صحيح رقم الحديث
2913 ج٥ مخ٢٦)

ژباره : له عبدالله ابن عباس (رض) خخه روايت دى چي
پيغمبر ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل: « د چا چي په زره كي
حصه (برخه) د قرآن نه وي (د هغه زره) د نړيدلي كور په
شان دى
يعني (كنديوالي په شان وي) او څوك پكښي نه اوسيري .

تر لمانځه ورسته ښكلي دعا

الءدھئ : (٦١)

وعن معاذٍ (رض) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﴿ص﴾ أَخَذَ بِيَدِهِ «
وَقَالَ: «يَا مُعَاذُ، وَاللَّهِ إِنِّي لِأُحِبُّكَ» فَقَالَ: «أَوْصِيكَ يَا
مُعَاذُ لَا تَدَعَنَّ فِي دُبُرِكُ كُلِّ صَلَاةٍ تَقُولُ: اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى
ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ .

(رواه أبو داود بإسناد صحيح - رقم الحديث 1522 ج٢ مخ٨٦)

ژباړه : « له معاذ (رض) څخه روايت دی چې پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) د هغه (معاذ) لاس ونيوی او داسي يي وفرمايل: اې معاذه ! په الله تعالى قسم زه ستاسره مينه لرم» وروسته يي وفرمايل تاته وصيت کوم اې معاذه چې وروسته له هر لمانځه دغه دعا ووايه او هغه پريږدي

اللَّهُمَّ اَعِيْنِي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ .

د قيامت په ورځ به قلی د بنکروو څخه کسات اخلي

الحديث : (٦٢)

وعن أبي هريرة (رض) أن رسولَ الله (ﷺ) قال: «لَتُؤَدَّنَ الْحُقُوقَ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ لِلشَّاةِ الْجَلْحَاءِ مِنَ الشَّاةِ الْقَرَنَاءِ .

(رواه مسلم - رقم الحديث 2582 ج ٤ مخ ١٩٩٧)

له ابوهريره "رض" څخه روايت دی چې پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل : په قطعي توگه د قيامت په ورځ حقوق

به (د حقوقو) صاحبانو ته ورستنيږي ان داچي د بي بنكر مږ
لپاره به له بنكرور مړخه قصاص اخيستل كيږي

له دنيا او د بنحو (له فتني) څخه وويريږي

الحديث : (٦٣)

وعنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ، قَالَ: «إِنَّ الدُّنْيَا حُلُوهٌ خَضِرَةٌ»
وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا، فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ
فَاتَّقُوا آلَ دُنْيَا وَاتَّقُوا النِّسَاءَ .

رواه مسلم رقم الحديث 2742 ج 4 مخ 2098

له ابوسعيد خدری (رض) څخه روايت دی چي پيغمبر ﷺ صلی
الله عليه وسلم وفرمايل: «دنيا خوره او زرغونه (شنه) ده او
خدای تعالی تاسي په هغه کي د ځان وارثان گرځولي ياست او
ستاسو رفتار (سلوک) ته گوري چي څنگه دی او څنگه عمل
کوی نوله دنيا او د بنحو (له فتني) څخه دي وويريږي .

دروژې آخېري لس شپې روڼول سنت دي

الحديث : (٦٤)

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ «كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا
دَخَلَ الْعَشْرُ شَدَّ مِزْرَةَ وَ أَحْيَا لَيْلَهُ وَأَيَّقَطَ أَهْلَهُ .

متفق عليه:(صحيح بخارى رقم الحديث ۲۴۰۲ ج

۳ مخ ۴۷) او صحيح مسلم / ۱۱۷۴

عائشه (رض) وايي:(د رمضان اخيري لسيزه چي به راورسيده
پيغمبر (صلى الله عليه وسلم) به خپله ملا (كلكه) وتړله او په
شپو به تر سهاره وينى وو او عبادت به يي كوى او خپله كورنى
به يي هم د عبادت لپاره راوينوله .

تهجد او هر نيك عمل په دوام سره غوره وي

الحديث : (٦٥)

عن عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ:
قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): يَا عَبْدَ اللَّهِ، لَا تَكُنْ مِثْلَ فُلَانٍ
كَانَ يَقُومُ اللَّيْلَ فَتَرَكَ قِيَامَ اللَّيْلِ .

(بخارى: 1152 رقم الحديث) ج ۲ مخ ۵۴۹

ژباړه: عبدالله بن عمرو بن العاص رضي الله عنهما وايي: رسول الله (ﷺ) ماته په خطاب كې وفرمايل: «اي عبدالله لكه فلانی داسي مه اوسه چې په (پيل) كې يې د شپي لمونځ (تهجد) كوی او وروسته يې ترك كړ. يادونه: كه يې څوك دائمي نسي كولاى نوكله چې وينې سي هم دي كوي هم ثواب لري .

بڼه خوب د بڼه سړي د نبوت ۴۶م جزء دی

الحديث : (۶۶)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رض): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: «الرُّؤْيَا الْحَسَنَةُ مِنَ الرَّجُلِ الصَّالِحِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النَّبُوءَةِ .

(بخاری: رقم الحديث 6983 ج ۹ مخ ۳۰)

ژباړه: انس بن مالک (رض) وايي: رسول الله (ﷺ) وفرمايل: « بڼه خوب چې يو نیک شخص ويني د نبوت له شپږ څلويښت څانگو څخه يوه څانگه ده .

نبي ﷺ حکه سردار د جهان دی

الحديث : (٦٧)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رض) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): «أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ .

(مسلم/رقم الحديث 2278) ج ٤ مخ ١٧٨٢

ژباړه : له ابوهريره "رض" خخه روايت دى چي رسول الله (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل: « د قيامت په ورځ زه د آدم [ع] د اولادونو سرور يم او اولين شخص يم چي قبري سوري کيږي (او ژوندى کيږي) او اولين شخص يم چي شفاعت کوم او اولين شخص يم چي شفاعت يي قبول کيږي .

پر حالت کي تاسي په امام پسي لمونځ وکړي ستا سوپه نفع دى

الحديث : (٦٨)

وعن ابوهريره (رض) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ: « يُصَلُّونَ لَكُمْ، فَإِنْ أَصَابُوا فَلَكُمْ، وَإِنْ أَخْطَأُوا فَلَكُمْ وَعَلَيْهِمْ .

(رواهُ البُخاريُّ - رقم الحديث 694 ج 1 مخ 140)

ژباړه :

له ابوهريره (رض) څخه روايت دی چې پيغمبر ﷺ
و فرمايل

د جماعت امامان ستاسو لپاره لمنځونه کوي که يي سم اداء
کړی ستاسو په نفع دی او که يي تيروتنه (اشتباه) وکړه ستاسو
په نفع او د هغوی په ضرر دی .

مړو ته بنکنخل مه کوئ دوی او خدای (ج) سره پوهیږي

الحديث : (٦٩)

پيغمبر ﷺ فرمايي :

مړو ته بنکنخل مه کوئ ځکه چې هغوی د خپلو اعمالو په
نتيجه رسيدلي دي

قال النبي ﷺ

لَا تَسُبُّوا الْأَمْوَاتَ، فَإِنَّهُمْ قَدْ أَفْضَوْا إِلَى مَا قَدَّمُوا "

صحيح بخاري رقم الحديث 6516 ج 8 مخ 107)

حیاء بنائست دی اوبی شرمی بدرنگی ده

الحديث : (٧٠)

وَعَنْ أَنَسٍ (رض) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): «مَا كَانَ»
الْفُحْشُ فِي شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ، وَمَا كَانَ الْحَيَاءُ فِي شَيْءٍ إِلَّا
زَانَهُ .

(رواه الترمذي، وقال: حديثٌ حسن 1974 رقم الحديث)

ج ٣ مخ ٤١٧)

ژباړه : « له انس (رض) څخه روایت دی چې رسول الله ﷺ صلی
الله علیه وسلم فرمایل : «بد ویل او بی ادبی که په هر شي
کي وي هغه معيوبوي يي او حياء او ادب چي په هر شي کي وي
هغه ته زينت ښايست» ورکوي .

هغه څوک پوره مومن ندي چي ګاونډي (همسايه) يي له شر څخه په امن کي نه وي

الحديث : (٧١)

وعن أبي هريرة (رض) أن النبي (ﷺ) قال: «واللَّهِ لا يُؤْمِنُ، واللَّهِ لا يُؤْمِنُ» قيلَ: مَنْ يا رسولَ اللَّهِ؟ قال: «الَّذي لا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ».

(متفق عليه / صحيح المسلم رقم الحديث 46 ج 1 مخ 66)
ژباړه: «له ابوهريره (رض) څخه روايت دی چي نبي اکرم (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: په والله قسم ايمان نلري ، په والله قسم ايمان نلري - پوښتنه وشوه څوک ايمان نلري يا رسول الله ؟

مبارک وفرمايل : هغه څوک چي ګاونډي (همسايه) يي له شر څخه په امن کي نه وي .

د کاميابي دري اعمال

الحديث : (٧٢)

وعن أبوهريرة (رض) أن رسول الله ﴿ص﴾ قال: «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيَصِلْ رَحْمَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، فَلْيُقِلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ .

(متفقٌ عليه / صحيح المسلم رقم الحديث 47 ج 1 مخ 68)

ژباړه : « له ابوهريره (رض) څخه روايت دى چې پيغمبر ﴿ص﴾ صلى الله عليه وسلم ﴿﴾ وفرمايل : هرڅوك چې په الله تعالى او د قيامت په ورځ ايمان لري د خپل ميلمه اكرام (پالنه او كرامت) دي وكړي(وه يي ساتى) هرڅوك چې په الله تعالى او د قيامت په ورځ ايمان لري صله يي رحمي دي پرځاى (دوامداره) وساتي هرڅوك چې په الله تعالى ايمان لري يادي د خير خبره وكړي يادي سكوت وكړي .

مرگ دمومن لپاره راحت دى

الحديث : (٧٣)

عَنْ أَنَسٍ (رض) قَالَ: لَمَّا ثَقُلَ النَّبِيُّ (ص) جَعَلَ يَتَغَشَّاهُ،
فَقَالَتْ فَاطِمَةُ عَلَيْهَا السَّلَامُ: وَكَرَبَ أَبَاهُ، فَقَالَ لَهَا:
«لَيْسَ عَلَيَّ أَيْبُكَ كَرَبٌ بَعْدَ الْيَوْمِ .

(البخاری: 4462) ج ۶ مخ ۱۵)

ژباړه : انس (رض) واي: كله چي د نبی اکرم ﷺ صلی الله عليه
وسلم (مریضي سخته سوه او درد ورباندي غلبه وکړه فاطمې
(رض) وويل : اي زما پلار څومره درد زغې
رسول الله (صلی الله عليه وسلم) خطاب وهغې ته وفرمايل :
پلار به دي له نن ورځې څخه وروسته درد ونلري .

تلاوت په شوق او هوسايي کي وکړئ

الحدیث : (۷۴)

عَنْ جُنْدَبِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (رض) عَنِ النَّبِيِّ (ص) قَالَ:
«اقْرَأُوا الْقُرْآنَ مَا اتَّخَفْتُمْ قُلُوبِكُمْ، فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ
فَقُومُوا عَنْهُ .

(البخاری: 5060) ج ۶ مخ ۱۹۸)

ٲبارہ: جنذب بن عبداللہ (رض) وایي: نبی اکرم (ص) وفرمایل:
« تر کوم وخت چي نشاط او د زرہ حضور لری قرآن تلاوت
کړی او کلہ چي نشاط او علاقہ نلری هغه پریږدی
شرحہ: یعنی د قرآن تلاوت باید په ډیر دقت ، غور او شدیدہ
علاقہ سرہ وکړو کلہ چي مو د زرہ علاقہ کمہ سوه باید تلاوت
ترک کړو په دي خاطر چي په تلاوت کولو کي کومه اشتباه
ونکړو .

قیامت پر مسلمانونہ راحی

الحديث : (٧٥)

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ (رض) قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ (ﷺ) يَقُولُ:
مِنْ شِرَارِ النَّاسِ مَنْ تُدْرِكُهُمُ السَّاعَةُ وَهُمْ أَحْيَاءٌ.

(البخاری:رقم الحديث7067)ج٩مخ٤٨)

ژباړه : ابن مسعود (رض) وايي : وامي وريدل چي نبی اکرم
 ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل : هغه کسان چي د قيامت
 په واقع کيدلو کي ژوندی دي له بدترينه انسانانو څخه دي
 اشاره هغو انسانانو ته سوي ده چي د قيامت په واقع کيدلو
 کي ژوندي وي .

دغله لاس په غلاکي پريکول اسلامي حکم دی

الحديث : (٧٦)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) قَطَعَ فِي
 مَجَنِّ ثَمَنُهُ ثَلَاثَةُ دَرَاهِمٍ .

(البخاری:رقم الحديث6796)ج8مخ161

ژباړه : ابن عمر رضي الله عنهما وايي: نبی اکرم (صلى الله عليه
 وسلم) د يو غل لاس د يو ډال (سپر) په خاطر چي ارزښت يي
 دري 3 درهمه وو ورقطع کړ .

يادونه:زمورپه مذهب کي پرلس درهمه لاس کاتيپري ددې حديث
 ځواب اووزمور دلائل په لويوکتاب کي وگورئ(عمدة القارى)

بهترين استغفار(سَيِّدُ الْأَسْتِغْفَارِ)

الحدیث : (۷۷)

عن شَدَادِ بْنِ أَوْسٍ (رض) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: «سَيِّدُ
الاسْتِغْفَارِ أَنْ تَقُولَ: اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ
بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي، فَاعْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ». قَالَ: «وَمَنْ قَالَهَا مِنَ النَّهَارِ مُوقِنًا بِهَا،
فَمَاتَ مِنْ يَوْمِهِ قَبْلَ أَنْ يُمِيسِيَ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَمَنْ
قَالَهَا مِنَ اللَّيْلِ وَهُوَ مُوقِنٌ بِهَا، فَمَاتَ قَبْلَ أَنْ يُصْبِحَ فَهُوَ
مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ

(البخاری: 6306) ج ۸ مخ ۶۷)

ژباړه : شداد بن اوس (رض) واي : نبی اکرم ﷺ صلی الله عليه
وسلم ﴿ وفرمايل : بهترين استغفار دادي چي وي واي :
اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا
عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا

صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ
لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

يعني الهي! ته زما پروردگاري، پرته له تا بل معبود نشته، تا زه خلق کړی يم او زه ستا بنده يم، په هغه ترون چي له تاسره مي ترلی دی د توان تر حده ورباندي قايم يم او کومه وعده چي دي راسره کړي ورباندي يقين لرم، له بدو اعمالو څخه چي ترسره کړي مي دي تاته پناه غواړم او کوم نعمتونه چي تا ماته عنايت کړي او کوم گناهونه چي ما ترسره کړي په هغو اعتراف کوم نو ماته مغفرت وکړه ځکه چي پرته له تا څوک گناهونه نه بخښي

هرڅوک چي په ورځ کی دا دعا په يقين سره ووايي او مخکي له دي چي شپه راشي او مړ شي له جنتيانو څخه شميرل کيږي، همدارنگه هرڅوک چي په شپه کي دا دعا په يقين سره ووايي او مخکي له دي چي سهار سي او مړ سي له جنتيانو څخه شميرل کيږي.

الله تعالی دميني اوقربت قدردان دی

الحدیث (۷۸)

عن أنس ﴿رض﴾ عن النبي ﴿صلى الله عليه وسلم﴾
فيمًا يرويه عن ربه لأ قال: «إِذَا تَقَرَّبَ الْعَبْدُ إِلَيَّ شِبْرًا
تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ
بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً. بِنَسْ

(رواه البخارى | رقم الحديث 7536 ج 9 مخ 157)

ٲرٲاره : « له انس (رض) څخه روايت دى چي نبى اكرم (صلى
الله عليه وسلم) هغه څه چي له الله تعالى څخه نقل كوي
فرمايي : كه بنده په مقدار د يو وچب ماته نژدي سي زه يو
ذراع هغه (بنده ته) نژدي كيږم او كه په مقدار د يو ذراع
ماته نژدي سي زه يو باع هغه ته نژدى كيږم او كه پياده زما
په طرف راسي زه په (بلاكيف) لوړو قدمونو د هغه (بنده)
طرف ته ورځم .

ذراع او باع د اندازه نيولو واحدونه دي
ذراع : لاس چي مستقيم ونيسو يعنى له څنگل څخه د لاس تر
گوتى پوري او باع يعنى دواړه لاسونه چي خلاص او مستقيم
ونيسو د يو لاس له گوتى د بل لاس تر گوتى پوري .

د شهادت سوال او غوښتنه هم کاميابي ده

الحديث : (٧٩)

عَنْ أَبِي ثَابِتٍ، وَقَيْلٍ: أَبِي سَعِيدٍ، وَقَيْلٍ: أَبِي الْوَلِيدِ، «
سَهْلُ بْنُ حُنَيْفٍ، وَهُوَ بَدْرِي (رض) أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) قَالَ:
«مَنْ سَأَلَ اللَّهَ، تَعَالَى الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ بَلَغَهُ اللَّهُ مَنَازِلَ
الشُّهَدَاءِ، وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ.»

(رواه مسلم رقم الحديث 1909 ج 3 مخ 1517)

ژباړه : « له ابو ثابت . ويل شوی ابو سعيد: ياهم ابو الوليد .
سهل (رض) بن حنيف چي دبدرله اصحابوڅخه دی روایت
شوی چي رسول الله (صلی الله علیه وسلم) وفرمایل : څوک
چي په صدق سره شهادت له الله تعالی وغواړي الله تعالی هغه
د شهداوو درجي او مرتبي ته رسوي که څه هم د خوب په بستر
کي مړسي .

يادونه د شهادت غوښتنه مطلق رواده يعني اي الله (ج) چي کله
مرگ راکوي نودشهادت مرگ راکړه خو مقيد يعني په معلومه
معرکه بي نسي غوښتلای .

پہ قبر کي یو عمل پہ بنه درخي

الحديث : (٨٠)

وعن أنس (رض) عن رسول الله (صلى الله عليه وسلم) قال: يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ: أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ: فَيَرْجِعُ اثْنَانِ. وَيَبْقَى وَاحِدٌ: يَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى عَمَلُهُ .

متفقٌ عليه / صحيح المسلم رقم الحديث 2960 ج ٤ مخ ٢٢٧٣ (٢)
ژباړه : « له انس (رض) څخه روایت دی چې پیغمبر (صلى الله عليه وسلم) وفرمایل : « دري (3) شيان له مړي سره ځي : کورنی ، مال او د هغه (مړي) عمل سربيره د هغو څخه دوه (2) بيرته راستنيري او يو (1) ورسره پاتي کيږي ، کورنی او مال هغه (يو ازي) پريږدي او عمل يي له هغه سره باقي پاته کيږي .

هغه مجلس سوء (بد) دی چي په هغه کي د
الله (ج) ذکر ونکړي او په خپل پیغمبر (محمد ﷺ)
درود ونه وايي

الھديٿ: (۸۱)

وَعَنْ أَبُوهُرَيْرَةَ (رَض) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلِسًا لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ تَعَالَى فِيهِ وَلَمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ فِيهِ إِلَّا كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةٌ، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ، وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ .

(رواه الترمذي وقال حديث حسن. 3380رقم)

(الھديٿ) ج ۵ مخ ۳۲۳)

ژباړه: له ابوھريره (رض) څخه روايت دی چې پيغمبر (ﷺ) صلی الله عليه وسلم ﴿ وفرمايل: هره ډله چې په داسي مجلس کي کښيني چې په هغه کي د الله (ج) ذکر ونکړي او په خپل پيغمبر (محمد ﷺ) درود ونه وايي يقيناً هغه مجلس سوء (بد) دی او (د الله تعالیٰ لخوا) به هغوی ته ضرر وي او که الله تعالیٰ وغواړي هغوی ته عذاب ورکوي او که وغواړي هغوی ته مغفرت کوي .

خورل اوخينبل به انسان په بني (راسته) لاس کوي

الحديث : (۸۲)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «إِذَا أَكَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَأْكُلْ بِيَمِينِهِ، وَإِذَا شَرِبَ فَلْيَشْرَبْ بِيَمِينِهِ، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَأْكُلُ بِشِمَالِهِ وَيَشْرَبُ بِشِمَالِهِ .

(صحيح المسلم /رقم الحديث2020) ج ۳ مخ ۱۵۹۹
ژباړه : ابن عمر (رض) وايي : رسول الله (صلى الله عليه وسلم)
(وفرمايل: هر کله چې له تاسو څخه کوم يوه وغوښتل ډوډی
وخوري په بني (راسته) لاس دي (ډوډی) وخوري. او هر کله چې
له تاسو څخه کوم يوه وغوښتل اوبه وڅښي په بني (راسته)
لاس دي (اوبه) وڅښي ځکه چې شيطان په چپ لاس ډوډی
خوري او په چپ لاس اوبه څښي .

دموراوپلارخدمت کله ناکله ترجهادلامخکي سي

الحديث : (۸۳)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ
إِلَى النَّبِيِّ (ﷺ) فَاسْتَأْذَنَهُ فِي الْجِهَادِ، فَقَالَ: «أَحْيٍ
وَالِدَاكَ»؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: «فَفِيهِمَا فَجَاهِدْ .
(البخارى: 3004 رقم الحديث) ج ٤ مخ ٥٩)

تربارہ : عبد اللہ بن عمرو (رضي الله عنهما) وايي: يوسرى د نبى
اکرم (صلى الله عليه وسلم) حضور ته راغلى او اجازہ يي
وغوښتلہ چي جہاد ته لارسي. آنحضرت (ﷺ) ورڅخہ وپوښتل:
«آيا پلار او مور دي ژوندي دي؟
هغه وويل: هو
رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: د هغو خدمت ستا
جہاد دى .

دنبى کريم ﷺ دم پر مريض باندي

الحديث : (٨٤)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) كَانَ إِذَا
أَتَى مَرِيضًا أَوْ أُتِيَ بِهِ، قَالَ: «أَذْهَبِ الْبَاسَ رَبَّ النَّاسِ،

اشْفِ وَأَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا .

(البخارى: 5675 رقم الحديث) ج ٧ مخ (١٢١)

ژباړه: عايشه ﴿رضي الله عنها﴾ وايي هرکله چې به د الله رسول ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ د يو مريض عيادت ته ورتلى او يا کوم مريض چې به يې د ده مبارک حضور ته راوړى فرمايل به يې: «أَذْهِبِ الْبَاسَ رَبَّ النَّاسِ، اشْفِ وَأَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً لَا يُغَادِرُ سَقَمًا». يعنې اي د خلکو پروردگاره مريضي ورته محو کړه او داسې شفاء ورکړه چې هيڅ رنگه مريضي باقى پاتې نسي ځکه چې ته شفاء ورکونکى يې او ستا له شفاء څخه بله هيڅ شفاء شتون نلري .

په اسلام کي عربي پر عجمي تورپر سپين هيڅ
فضيلت نلري

الحديث : (٨٥)

رسول الله ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ فرمايې
لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى عَجَبِيٍّ، وَلَا لَأَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ، إِلَّا
"بِالتَّقْوَى"

[جامع الاحاديث الصحيح (٧٩)]

[بيهقي، شعب الايمان ٤٧٧٤ [ج ٧ مخ ١٣٢]

هيڅ يو عربي په هيڅ عجمي او هيڅ يو تور په هيڅ يو سره «
فضيلت او برتري نلري مگر په سبب د الهي تقواء .

صدقه مال نه کموي او معافي عزت زياتوي او عاجزي انسان لوره وي

الحديث: (٨٦)

وعن أبي هُرَيْرَةَ (رض) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ص) قَالَ: «مَا
نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبْدًا بِعَفْوٍ إِلَّا
عِزًّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ لِلَّهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ لَأَ .

رواه مسلم 2588 رقم الحديث (ج ٤ مخ ٢٠٠١)

ژباړه: «له ابوهريره (رض) څخه روايت دی چې پيغمبر (صلي
الله عليه وسلم) وفرمايل: «هيڅکله صدقه له مال څخه څه
نه کموي او يقيناً الله تعالی د خپل بنده د گذشت په برابرکي د
هغه عزت وزياتوي او هر بنده چې د الله تعالی لپاره تواضع
وکړي خدای تعالی (د هغه مقام) پورته کوي .

الله تعالیٰ لره اولاد ثابتول اوتر مرگ ورسته ژوندنه منل کفر دی

الحديث : (٨٧)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رض) قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (ص): «قَالَ اللَّهُ
تَعَالَى: يَشْتَمُّنِي ابْنُ آدَمَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ أَنْ يَشْتَمَّيَنِي
وَيُكَذِّبُنِي وَمَا يَنْبَغِي لَهُ، أَمَا شَتَّمَهُ فَقَوْلُهُ: إِنَّ لِي وَلَدًا وَأَمَّا
تَكْذِيبُهُ فَقَوْلُهُ: لَيْسَ يُعِيدُنِي كَمَا بَدَأَنِي .

(البخاری: 3193) ج ٤ مخ ١٠٦

ژباړه : له ابوهريره (رض) څخه روايت دی چې نبي اکرم (صلى
الله عليه وسلم) وفرمايل : «الله تعالی فرمايې: بني آدم ماته
ښکنځل کوي حال داچي هغه (بنی آدم) ته دا نه ښايي چې
ماته ښکنځل وکړي. همدارنگه بنی آدم ما تکذيبوي حال داچي
هغه (بنی آدم) ته دا نه ښايي (چې زما خبري اوزما صفات
تکذيب کړي)

مگر بنکنڄل بي دادی چي وایي الله تعالی اولاد لري ، او
تکذیب بي دادی چي وایي : الله تعالی ما لکه لومری پیدا ینت
بیا نه ژوندی کوي

ای زما پروردگارہ ! ته واحد بي نه له چا پیدا بي او نه له تا
خخه خوک پیدا دي ته واحد او لا شریک بي او مور مومنان
په والبعث بعدالموت بعد له مرگه ژوند باندي ټینگه عقیده
لرو .

تحية المسجد (جومات ته دنوتلو) پر مهال سنت دی که مکروه وخت نه وو

الحديث : (۸۸)
عَنْ أَبِي قَتَادَةَ السَّلَمِيِّ (رض): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ص) قَالَ:
«إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رُكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ
يَجْلِسَ .

(البخاری: 444) ج ۱ مخ ۹۶)

ژباړه: ابو قتاده سلمي (رض) واي: رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: «هركله چي له تاسوڅخه كوم يو جومات ته ننوتى مخكي له دي چي كښيني دوه ركعته لمونځ دي ادا كړي .
يعنى : تحية المسجد

مرگ غوښتل ناجانز دی

الحديث : (٨٩)

عَنِ أَنَسٍ قَالَ: لَوْلَا أَنِّي سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: «لَا تَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ» لَتَمَنَّيْتُ .

(صحيح بخارى/رقم الحديث7233 ج٩ مخ٨٤)

انس بن مالک رضي الله عنه واي: که مي نه واي اوريدلي چي نبی اکرم ﷺ وفرمايل: د مرگ هيله مکوي»، نومابه د مرگ هيله کړي وای.

دژوندڅخه مه ناهيلي کيرئ

الحديث : (٩٠)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
«لَا يَتَمَتَّى أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ، إِلَّا مَا مُحْسِنًا فَلَعَلَّهُ يَزِدَّادُ، وَإِمَّا
مُسِيئًا فَلَعَلَّهُ يَسْتَعْتَبُ .

(صحيح البخارى/رقم الحديث7235 ج ٩ مخ ٨٤)

ابوهريره رضى الله عنه وايي: رسول الله ﷺ وفرمايل: «هيخ يو
له تاسو خخه د مرگ هيله مكوى خكه چي يابه نيك شخص
وي چي كه ژوندى پاتي شي په نيكيو به يي زياتوالى وشي او يا
به بد عمله شخص وي چي كه ژوندى پاتي شي شايد توبه
وكري .

هغه بنده گان چي دالله(ج) په خاطر يي يوبل
سره مينه كړي دعرش ترسيوري لاندي به وي

الحديث : (٩١)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﴿رض﴾ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: أَيُّنَ الْمُتَحَابُّونَ بِيَجَلَالِي؟ الْيَوْمَ أَظْلَمُكُمْ فِي ظِلِّي، يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلِّي .

(مسلم/2566) ج ٤ مخ ١٩٨٨

ژباړه : ابوهريره (رض) وايي: رسول الله ﷺ صلى الله عليه وسلم ﴿ وفرمايل : « د قيامت په ورځ الله تعالى فرمايي : چيرته دى زما هغه بنده گان چي زما په خاطر يې يو بل سره مينه كړي؟

زه به نن هغوى ته تر خپل سيوري لاندي ځاى وركړم هغه ورځ چي كوم سيورى پرته زما له سيوري څخه شتون نلري .

اساني دالله (ج)خوښه ده

الحديث : (٩٢)

عَنْ أَنَسٍ (رض) عَنِ النَّبِيِّ (ص) قَالَ: «يَسِّرُوا وَلَا تُعَسِّرُوا وَبَشِّرُوا وَلَا تُنْفِرُوا .

(بخارى:69) ج ١ مخ ٢٥

ژباړه : له انس (رض) څخه روايت دی چې نبي اکرم (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: د دين په امورو کي آساني اختيار کړئ او سختي مه نيسي ، زيری ورکړی او (خلک) مه بيزاره کوئ .

خدمت انسان له اوره ژغوري

الحديث : (٩٣)

عَنْ أَنَسٍ (رض) قَالَ: كَانَ غُلَامٌ يَهُودِيٌّ يَخْدُمُ النَّبِيَّ ﷺ فَمَرِضَ، فَأَتَاهُ النَّبِيُّ (ص) يَعُودُهُ، فَفَعَدَ عِنْدَ رَأْسِهِ، فَقَالَ لَهُ: «أَسْلِمَ». فَنظَرَ إِلَى أَبِيهِ وَهُوَ عِنْدَهُ، فَقَالَ لَهُ: أَطْعَ أَبَا الْقَاسِمِ، فَأَسْلَمَ، فَفَرَّجَ النَّبِيُّ (ص) وَهُوَ يَقُولُ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْقَذَهُ مِنَ النَّارِ .
(البخارى: 1356) ج ٢ مخ ٩٤)

ژباړه : انس (رض) وايي: نوی ځوان سوی یهودي چې د رسول الله (صلى الله عليه وسلم) خدمت یی کوی، مریض سو . آنحضرت (صلى الله عليه وسلم) د هغه عیادت ته ورغی او د هغه په فرش کښیناست او هغه (یهودی) ته یی وفرمایل : مسلمان سه» هغه خپل پلار ته چې په ځنگ کی یی ناست وو وه یی کتل ..پلاری وویل : له ابوالقاسم (محمد ص) څخه

اطاعت وکړه (یعني اسلام ومنه) نو هغه (یهودی) په اسلام
مشرف شو
رسول الله (صلی الله علیه وسلم) کله چې له کور څخه وتی
وېې فرمایل ثنا د خدای (جل جلاله) یادوم چې هغه ته یې له
دوزخ څخه نجات ورکړی .

نیک اعمال دجنت زیږی دی

الحديث : (۹۴)

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ
(ص): «رَأَيْتُنِي دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَإِذَا أَنَا بِالرُّمَيْصَاءِ امْرَأَةِ أَبِي
طَلْحَةَ، وَسَمِعْتُ حَشْفَةً، فَقُلْتُ: مَنْ هَذَا؟ فَقَالَ: هَذَا
بِلَالٌ وَرَأَيْتُ قَصْرًا بِفِنَائِهِ جَارِيَةٌ، فَقُلْتُ: لِمَنْ هَذَا؟ فَقَالَ:
لِعُمَرَ، فَأَرَدْتُ أَنْ أَدْخُلَهُ فَأَنْظَرَ إِلَيْهِ فَذَكَرْتُ غَيْرَتَكَ». .
فَقَالَ عُمَرُ: بِأَبِي وَأُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ أَعَلَيْكَ أَغَارُ؟

(صحيح البخارى: 3679) ج ۵ مخ ۱۰

ژباړه: جابر بن عبدالله رضي الله عنهما وايي: نبي اکرم (صلى
الله عليه وسلم) وفرمايل: « خوب مي وليدی چې په جنت کي

داخل شوم او هلته می رُمیصاء د ابو طلحه (رض) می رمن
 ولیدله و د پښو (قدمونو) یغ می واوریدی پوښتنه می وکره
 دا څوک دی؟

فرشتي) وویل: دا بلال دی ، او قصر می ولیدی چي په)
 شاوخوا کي یي پیغله (حوره) ناسته وه پوښتنه می وکره دا
 قصر د چا دی؟

وویل سول: دا د عمر دی ، ومي غوښتل وړ داخل سم
 اوهغه وینم مگر ستا غیرت راپه یاد سو ، عمر وویل یا
 رسول الله (صلی الله علیه وسلم) زما پلار او مور دي له
 تاڅخه قربان شي آیا ستا په نظرهم غیرتمن راځم؟ .

دمأخیکر اوسهار تر لمانځه ورسنه نقل کول منع

دي

الحديث : (٩٥)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رض): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) نَهَى عَنِ
 الصَّلَاةِ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ، وَعَنِ الصَّلَاةِ
 بَعْدَ الصُّبْحِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ .

(مسلم/825) ج ١ مخ ٥٦٦)

ژباړه: له ابوهريره "رض" څخه روايت دى رسول الله ﷺ د سهار لمانځه څخه وروسته تر لمر راختلو او د مازيگر له لمانځه وروسته تر لمر لويدلو له لمونځ كولو منع كړي يو

شرح: يعنى د سهار له لمانځه وروسته تر لمر راختلو لمونځ نسته او د ماڅيگر له لمانځه څخه وروسته تر لمر لويدلو نفل لمونځ نسته قضايي لمونځ سجده تلاوت د جنازې لمونځ سته روادى.

دمديني دوگړوسره دوکه بڼه انجام نلري

الحديث : (٩٦)

عَنْ سَعْدِ (رض) قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ (ص) يَقُولُ: «لَا يَكِيدُ أَهْلَ الْمَدِينَةِ أَحَدٌ إِلَّا أَنْمَاعَ كَمَا يَنْمَاعُ الْمَلْحُ فِي الْمَاءِ .

(البخارى: 1877) ج ٣ مخ ٢١)

ژباړه: سعد بن ابي وقاص (رض) واي: له رسول الله (صلى الله عليه وسلم) څخه مي واوريډل چي فرمايل يي: هر څوك

چي د مدينه منوري له خلگو سره فريبكاري (چل او دوکه) وکړي له مينځه ځي لکه څنگه چي مالکه په اوبو کي له مينځه ځي .

تر شيدو (يا بل غورشي) تر خور لوورسته خوله پريولل سنت ده

الحديث : (٩٧)

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ص) شَرِبَ لَبَنًا، فَمَضْمَضَ وَقَالَ: «إِنَّ لَهُ دَسَمًا».

(بخاری: 211) ج ١ مخ ٥٢)

ژباړه: ابن عباس رضي الله عنهما وايي: رسول الله (صلى الله عليه وسلم) شيدې وڅښلي. بيایي مضمضه وکړه (په خوله يي اوبه ورغړولي) او ويې فرمايل: شيدې (په خپل ترکیب کي) غور لري .

دمازيگر لمونځ قضا کول بربادي ده

الحديث : (٩٨)

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) قَالَ:
 «الَّذِي تَفُوتُهُ صَلَاةَ الْعَصْرِ كَأَنَّمَا أُتِرَ أَهْلُهُ وَمَالُهُ .

(البخارى:552) ج ۱ مخ ۱۱۵)

ژباړه: عبدالله بن عمر رضي الله عنهما وايي: رسول اکرم (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: « د چاڅخه چي دعصر لمونځ قضاء سي داسي دی لکه اهل او مال چي يي له لاسه ورکړي وي .

ابوبکر حکه اول خليفه سو

الحدیث : (۹۹)

عَنْ جُبَيْرِ بْنِ مُطْعِمٍ (رض) قَالَ: أَتَتِ امْرَأَةٌ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم)، فَأَمَرَهَا أَنْ تَرْجِعَ إِلَيْهِ، قَالَتْ: أَرَأَيْتَ إِنْ جِئْتُ وَلَمْ أَجِدْكَ؟ كَأَنَّمَا تَقُولُ الْمَوْتُ قَالَ (صلى الله عليه وسلم): «إِنْ لَمْ تَجِدِينِي فَأْتِي أَبَا بَكْرٍ .

(البخارى:3659) ج ۵ مخ ۵)

ژباړه : جبیر بن مطعم (رضی الله تعالی عنهما) وايي: یوه ښځه د نبی اکرم (صلى الله عليه وسلم) حضور ته راغله او هغې ته يي امر وکړ بياهم د هغه حضور ته راغله

هغې بنځي وويل : که بيا راسم او تاسو پيدا نکړم څه وکړم؟
د هغې بنځي مقصد دا وو که چيرته تاسو وفات کړي وو چاته
مراجعه وکړم؟

رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل: که دي زه پيدا
نکړم د ابوبکر (رضى الله عنهما) حضور ته راسه .

پر مړي ژرادمړي په ضرده

الحدیث (۱۰۰)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: مَرَّ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَلَى يَهُودِيَّةٍ يَبْكِي عَلَمَهَا أَهْلَهَا، فَقَالَ:
«إِنَّهُمْ لَيَبْكُونَ عَلَمَهَا وَإِنَّهَا لَتُعَذَّبُ فِي قَبْرِهَا .

(بخاری: 1289) ج ۲ مخ ۸۰)

ژباړه : عايشه رضي الله عنها وايي: رسول الله (صلى الله عليه
وسلم) د يوي يهودي بنځي د قبر له څنگ سره تير شو (د هغې
يهودي بنځي) خپلوان په هغې پسي ژرل نو آنحضرت (صلى الله
عليه وسلم) وفرمايل : د دې ميت خپلوان ورپسي ژاري حال
داچي هغه خپله په قبر کښي عذاب ويښي .

دمسلمان عيب پتول دا آخرت ذخيره ده

الحديث : (۱۰۱)

وعن أبي هريرة (رض) عن النبي (صلى الله عليه وسلم)
قال: لا يَسْتُرُ عَبْدٌ عَبْدًا فِي الدُّنْيَا إِلَّا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ .

رواه مسلم رقم 2590 ج ۴ مخ ۲۰۰۲)

له ابوهريره (رض) خخه روايت دى چي پيغمبر (صلى الله
عليه وسلم) وفرمايل: «هر بنده چي دبل بنده (عيبونه) په
دنياكي وساتي (اوچاته ونه وايي) الله تعالى دهغه عيبونه په
قيامت كى پت (محفوظ) ساتي .

دهر مست كوونكي توکي نشه حرامه ده

الحديث : (۱۰۲)

عَنِ ابْنِ عُمَرَ (رض): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه
وسلم) قَالَ: «كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ، وَكُلُّ خَمْرٍ حَرَامٌ»
(مسلم/2003) ج ۳ مخ ۱۵۸۷)

ٲباره : ابن عمر (رض) وایي: رسول الله (صلی الله علیه وسلم)
 وفرمایل: هر مست کوونکی توکی خمر محسوب کیږي او هر
 خمر حرام دی
 مست کوونکی توکی : هغه که او بلن وي که جامد (کلک) که
 تور وي که سپین په هر رنگ او هر کیفیت چي وي مطلقاً حرام
 دي .

په هوسایی کی نفل کول غوره دي

الحدیث : (۱۰۳)

وعن أنسٍ (رض) قال: دَخَلَ النَّبِيُّ (صلی الله علیه و سلم) «
 وَاسْمُ) الْمَسْجِدَ فَإِذَا حَبْلٌ مَمْدُودٌ بَيْنَ السَّارِيَتَيْنِ فَقَالَ:
 «مَا هَذَا الْحَبْلُ؟ قَالُوا، هَذَا حَبْلٌ لِرَيْتَبٍ فَإِذَا فَتَرَتْ
 تَعَلَّقَتْ بِهِ. فَقَالَ النَّبِيُّ (صلی الله علیه وسلم): «حُلْوَةٌ،
 لِيُصَلَّ أَحَدُكُمْ نَشَاطَهُ، فَإِذَا فَتَرَ فَلْيُرْقُدْ .

متفقٌ علیه / (البخاری رقم 6463 ج ۸ مخ ۹۸)

له انس (رض) څخه روایت دی ویل یي : پیغمبر (صلی الله علیه و سلم) مسجد ته ننوتی ناڅاپه یي د دوو ستونونو تر

مینح یو کش سوی طناب (پری) ولیدی نو وې فرمایل : دا د
خه شي طناب (پری) دی؟
وویل شول : دا د زینب طناب دی کله چې په عبادت کي
سسته او ستړي سي وهغه ته څنگ لگوي
پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) وفرمایل: «طناب خلاص کری او
تول یي کری ، هر یو له تاسو څخه تر هغه وخته چې په نشاط
کي یاست لمونځ وکړئ او هره کله چې ستړی سي بیده دي سي .
اروند مهم لغاتونه
طناب : مور او تاسو په کورونو کی یو پری له یو طرف څخه بل
طرف ته بندوو بیا مینځلي کالی ورباندي زروو چې دلمر په
شعاع باندي وچ سي همدا طناب دی د پورته حدیث په
ژباړنست کي مور طناب لیکلی مقصد مو هماغه پری دی
ستونونه : یعنی ستون (پایه) چې په مسجد کي یې د بام
تینگنست لپاره جوړوي .

هر هغه مشروب چي نشه ولري حرام دی

الحدیث : (۱۰۴)

عَنْ عَائِشَةَ (رض) قَالَتْ: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنِ الْبَيْعِ؟
فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): «كُلُّ شَرَابٍ
أَسْكَرَ فَهُوَ حَرَامٌ .

(مسلم/2001) ج ۳ مخ ۱۵۸۵)

ترجمہ : عایشہ (رض) واپی: له رسول الله (صلى الله عليه
وسلم) خخه د عسل (شراب) په اړه پوښتنه وسوه
مبارک (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل : هر هغه شراب
(خېناک) چې مستي او نشه راوړي حرام دی .

الله تعالى زره او عمل ته گوري

الحديث : (۱۰۵)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ (رض) قَالَ: قَالَ
رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): «إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى
أَجْسَامِكُمْ، وَلَا إِلَى صُورِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ
وَأَعْمَالِكُمْ .

(رواه مسلم رقم 2564 ج ۴ مخ ۱۹۸۶)

له ابوهريره (رض) خخه روايت دی جي پيغمبر (صلى الله
عليه وسلم) وفرمايل : الله تعالى ستاسو اجسامو او ستاسو

صورتونو ته نه گوري بلکه ستاسو زرونو او ستاسو اعمالو ته گوري .

بڼه اخلاق لوی عبادت دی اودبڼو اخلاقو ډیر حقداره خپله میرمن ده

الحديث : (۱۰۶)

وعن أبي هريرة رض قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخِيَارَكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ .

رواه الترمذي وقال: حديثٌ حسنٌ صحيحٌ

رقم 1162 ج ۲ مخ ۴۵۷

له ابوهريره (رض) خخه روايت دی چي پیغمبر صلى الله عليه وسلم وفرمايل: کاملترین مؤمن د ایمان له جهته د هغوی (مؤمنانو) خوش اخلاقترین دی او ستاسو بهترین هغه دی چي له خپلو میرمنو سره (نیک سلوک) بهترین چلند ولري .

دنيکی لاره بنول هم نيکي ده

الحديث : (١٠٧)

وعن أبي مسعودٍ عُبَيْةَ بْنِ عَمْرِو الْأَنْصَارِيِّ ﴿رض﴾
قال: قال رسول الله ﴿صلى الله عليه وسلم﴾: مَنْ ذَلَّ
عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ

رواه مسلم ج ٣ مخ ١٥٠٦ (رقم الحديث 1893)

ژباړه : « له ابومسعود عقبه بن عمرو انصاری بدری (رض)
څخه روایت دی چې رسول الله «صلى الله عليه وسلم»
و فرمایل : « څوک چې خلک خیر (کار) ته دعوت کړي ، نو هغه
لره به د خیر (کار) د فاعل (کوونکي) په شان اجر وي .

مومن هغه دی چې د بل په غم دردمن وي

الحديث : (١٠٨)

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ .

متفقٌ عليه // (المسلم رقم ٤٥ ج ١ مخ ٦٧)

له انس (رض) خخه روايت دى جي نبى اكرم ﴿صلى الله عليه وسلم﴾ وفرمايل : هيخ يوله تاسو خخه كامل ايمان نلري ترخو هغه خه جي د خان لپاره خونبوي خپل (مسلمان) ورور ته بي هم خوښ كړي .

دانسان دزوكړي مخكي رزق او اجل او عمل او سعادت يا هم دهغه شقاوت ليكل كيږي

الحديث : (١٠٩)

عن ابن مسعود (رض)، قال: حدثنا رسولُ الله (صلى الله عليه وسلم)، وهو الصادقُ المصدوقُ: «إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نُطْفَةً، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُرْسَلُ الْمَلَكُ، فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤَمَّرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ: بِكُتْبِ رِزْقِهِ، وَأَجَلِهِ، وَعَمَلِهِ، وَشَقِيٍّ أَوْ سَعِيدٍ. فَوَالَّذِي لَا إِلَهَ

مخکي کيڙي همدغه وخت کښي هغه د دوزخيانو په شان عمل کوي او دوزخ ته داخلېږي، او له تاسو څخه يو د اهل دوزخ د (عمل) په څير عمل کوي تر هغه ځايه پوري چي د هغه او دوزخ تر مينځ فاصله يوه ذراع پاتي کيږي مگر لومړی ليکنه تر هغه مخکښي سي او همدغه وخت کښي هغه د جنتيانو د عمل په څير عمل وکړي او جنت ته داخلېږي .

پرته له سخته ضرورت سوال او گداگري ناروا ده

الحدیث : (۱۱۰)

وعن ابن عمر ﴿رض﴾ أَنَّ النَّبِيَّ ﴿صلى الله عليه﴾ « وسلم ﴿ قال: «لَا تَزَالُ الْمَسْأَلَةُ بِأَحَدِكُمْ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ تعالى وَلَيْسَ فِي وَجْهِهِ مُزْعَةٌ لَحْمٍ .
| متفقٌ عليه / (مسلم رقم 1040 ج ۲ مخ ۷۲۰)

ژباړه : له ابن عمر (رض) څخه روايت دی چي نبي اکرم (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل : ستاسو له کوم يوه د گدا له حالت څخه نه زايله کيږي تر هغه وخته چي الله (جل جلاله) سره ليدنه کوي حال داچي د هغه (گدا) په مخ يوه توتيه غوښه هم نسته

شرح : يعني هغه ڪسان ڇي ڀرتو له عذره له خلگو ڇڏه
خيرات غواري ياهم گدايي ڪوي او دا ڪاري عادت وي نود
قيامت په ورځ ڪله ڇي له الله تعالى سره ليدنه ڪوي په مخ
(صورت) به بي هيڅ غوښه نه وي يعني هيڅ عزت به نلري .

دخوروپه سرڪي که يي هيره وي نوپه مابين کي يي کومه دعاويل کيري؟

الحديث : (۱۱۱)

وعن أمية بن مَخْبِيٍّ الصَّحَابِيِّ (رض) قال: كان رسولُ
الله ﷺ جالساً، ورَجُلٌ يأْكُلُ، فَلَمْ
يُسَمِّ اللهَ حَتَّى لَمْ يَبْقَ مِنْ طَعَامِهِ لُقْمَةٌ، فَلَمَّا رَفَعَهَا إِلَى
فِيهِ، قال: بِسْمِ اللهِ أَوْلَهُ وَآخِرُهُ، فَضَحِكَ النَّبِيُّ ﷺ
الله عليه وسلم ﷺ ثم قال: مَا زَالَ الشَّيْطَانُ يَأْكُلُ مَعَهُ،
فَلَمَّا ذَكَرَ اسْمَ اللهِ اسْتَقَاءَ مَا فِي بَطْنِهِ .

(رواه أبو داود رقم الحديث 3768 ج 3 مخ 347)

ژباړه : له امیه بن مخشی صحابي (رض) څخه روایت دی چې رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ناست وو یوه سړي ډوډۍ خوړله او د الله (ج) نوم يي (د خوراک په پیل کي) یاد نه کړ تر دې چې یوه کوله يي له ډوډۍ څخه پاتي سوه نوکله چې (هغه سړی) کوله خولي ته پورته کړه وی ویل : «بِسْمِ اللَّهِ أَوْلَهُ وَآخِرَهُ»

(په همدې حال کښي) رسول الله (صلی الله علیه وسلم) وخنډل او وروسته يې وفرمایل : شیطان (پرله پسي) مرتب له هغه سره ډوډۍ خوړله او کله چې هغه د الله نوم یاد کړ شیطان هغه څه چې يې په گیده (نس) کښي وه استفراغ يي کړل

پام مو وي : رسول الله (صلی الله علیه وسلم) هیڅکله په لور بڼ ندي خنډلي تل به يې تبسم درلودی او په اوج د خندا کي يي یواځي مبارک غاښونه ښکاره سوي هره شیبه درود په فخر موجودات نبی اکرم ﷺ صلی الله علیه وسلم ﷺ مه هیروئ .

سپيني جامي اوسپين کفن سنت دی

الحديث : (۱۱۲)

وعن ابن عباس (رض) أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم) قال: الْبَسُوا مِنْ ثِيَابِكُمُ الْبَيَاضَ، فَإِنَّهَا مِنْ خَيْرِ ثِيَابِكُمْ، وَكَفَّنُوا فِيهَا مَوْتَاكُمْ .

(رواه أبو داود [۳۸۷۸] ج ۴ مخ ۸)، والترمذي 994 وقال: حديث

حسن صحيح

له ابن عباس (رض) خخه روایت دی چي رسول الله (صلى الله عليه وسلم) وفرمايل : خپله سپيني جامي واغوندئ حكه چي هغه ستاسو بهترينه جامي دي او همدارنگه خپل مړي (هم) په هغه کبني کفن کړئ .

په شپه کبني يوه شيبه (لحظه) شتون لري چي دعاپکبني قبليري

الحديث : (۱۱۳)

عَنْ جَابِرٍ ﴿رَضٍ﴾ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﴿ص﴾ يَقُولُ: «إِنَّ فِي اللَّيْلِ لَسَاعَةً، لَا يُوَافِقُهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ يَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرًا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ، وَذَلِكَ كُلُّ لَيْلَةٍ .

(مسلم/757رقم الحديث) ج ۱ مخ ۵۲۱)

ژباړه : جابر ﴿رض﴾ وايي : وامي وريدل چي نبی اکرم ﴿ص﴾ وفرمايل : په شپه کښي يوه شيبه (لحظه) شتون لري که مسلمان پکښي هغه پيدا کړي او د دنيا او آخرت خير (او نور شرعي عذرونه) له الله تعالی څخه وغواړي ، الله متعال هغه (خير او رحمت) و هغه (بنده) ته عنايت کوي او همدا (بهترينه شيبه) په هره شپه کښي شتون لري .

ژوند تر مرگ ښه دی دنيکی موقه پکښي ممکنه

د

الحديث : (۱۱۴)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضٍ) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) «لَا يَتَمَنَّ أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ، وَلَا يَدْعُ بِهِ مِنْ

قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُ، إِنَّهُ إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ انْقَطَعَ عَمَلُهُ، وَإِنَّهُ لَا
يَزِيدُ الْمُؤْمِنَ عُمُرُهُ إِلَّا خَيْرًا
(مسلم/2682) ج ۴ مخ ۲۰۶۵

ژباړه : له ابو هريره (رض) څخه روايت دی چې رسول الله
ﷺ (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل: هيڅ يو له تاسو څخه د مرگ
غوښتنه ونکړي او د (مرگ او اجل) راتللو مخکي د هغه
درخواست ونکړي ځکه کله چې له تاسو څخه يو مړ کيږي
عمل يي قطع کيږي او بايد پوه سي د مومن عمر و هغه ته
صرف د هغه د خير او نيکي زياتولو باعث کيږي

قرايت پالنه رزق او عمر زياتوي

الحديث : (۱۱۵)

وعن أنسٍ رضي الله عنه قال: «مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ، وَيُنْسَأَ
لَهُ فِي آثَرِهِ، فَلْيَصِلْ رَحْمَهُ.»

متفق عليه / (مسلم رقم الحديث 2557 ج ۴ مخ ۱۹۸۲)

ژباړه : « له انس رض څخه روايت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل : « هر څوک چې خوبښوي چې روزي يې زياته او له برکته (ډکه وي) او په اجل کښی يې تاخير واقع (شي) او عمر يې اوږد شي نو صله يې رحم دي (تل) ترسره کړي او د خپلوی پيوندونه دي وساتي د پيوندونو ساتل په اسلامي طريقه يعني د خپلوانو سره منظمه پاکه رابطه ساتل .

صفونه برابرو ل د شيطان ملاماتول دی

الحديث : (۱۱۶)

حدثنا مسلم بن إبراهيم، حدثنا أبان، عن قتادة، عن أنس بن مالك، عن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «رصوا صفوفكم وقاربوا بينها وحاذوا بالأعناق، فوالذي نفسي بيده إني لأرى الشيطان يدخل من خلل الصف كأنها الحذف

له انس بن مالک "رض" څخه روايت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمايل : خپل صفونه (په جماعت کي) ټينگ کړئ او

فاصلې ډکې کړئ او خپلې غاړې په يو انداز ونيسئ قسم په هغه ذات چې زما نفس يې (په بلاکيف) لاس کښي دی شيطان وينم چې د وري په شان د صفونوله خالي خای څخه داخل کيږي

(ابوداؤد1ج/179مخ)رقم الحديث667رواه ابو داوود)

قرآن مجید تلاوت کوونکي شفاعت کوي

الحديث : (۱۱۷)

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ "رَض" قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (ﷺ) يَقُولُ: «اِقْرُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعاً لِأَصْحَابِهِ.

(رواه مسلم(رقم الحديث804ج1مخ552)

له ابو امامه "رض" څخه روايت دی چې له پيغمبر (ﷺ) څخه مي واوريدل فرمايل يې: قرآن تلاوت کوي ځکه چې قرآن، د قيامت په ورځ داسي حال کښي راځي چې خپلو يارانوته شفاعت کوي .

بنہ اخلاق لرونکی بہترین شخصیت دی

الحديث : (۱۱۸)

وعن عبد اللہ بن عمرو بن العاص "رض" قال: لم يكن رسول الله (ﷺ) فاحشاً ولا متفحشاً. وكان يقول: إنَّ من خياركم أحسنكم أخلاقاً .

متفق عليه. (صحيح "مسلم" رقم الحديث 2321 ج 4 مخ 1809)

ژباړه: «له عبدالله بن عمرو بن عاص 'رض' څخه روايت دی چي ويل يي : پيغمبر (ﷺ) بداخلاق او دشنام ورکوونکی نه وو او فرمايل به يي: په تاسو کي افضل ، هغه دی چي اخلاق يي بښايسته وي .

سنت اونفل لمونځ په کورکي افضل دی

الحديث : (۱۱۹)

"عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ " (رض)

أَنَّ النَّبِيَّ (ﷺ) قَالَ: «صَلُّوا أَيُّهَا النَّاسُ فِي بُيُوتِكُمْ، فَإِنَّ أَفْضَلَ الصَّلَاةِ صَلَاةَ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ إِلَّا الْمَكْتُوبَةَ .

متفقُ عليه/ (مسلم رقم الحديث 781 ج 1 مخ 539)

ٿبارو: «له زيد بن ثابت "رض" روايت دى چي پيغمبر ﷺ
وڦرمائل: «اى خلگو

په خپل ڪورونو كي لمنځونه وڪړئ ځڪه چي بهترين لمنځ د هغه
چا دى چي په ڪور ڪنبي يي ادا ڪوي پرته له فرض لمنځونو

بهتره زناني ڇوڪ دي

الحديث : (120)

عَنْ عَلِيٍّ (رض) قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: «خَيْرُ
نِسَائِهَا مَرِيْمُ ابْنَةُ عِمْرَانَ، وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ .

(بخارى: 3432 رقم الحديث) ج 4 مخ 164)

ٿبارو: علي بن ابي طالب (رض) روايت ڪوي وامي وريدل چي
نبي اڪرم ﷺ وڦرمائل بهترينه بنڄهه په تيرامت ڪي مريم د
عمران لور (د عيسى عليه السلام مور) او بهترينه بنڄهه زما د
امت خديجه (بنت خويلد) ده .

دنیا د الله (ج) په دربارکي قدرنلري

الحديث : (۱۲۱)

وعن سهل بن سعد الساعدي "رض" قال: قال رسول الله ﷺ: «لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ، مَا سَقَى كَافِرًا مِنْهَا شَرْبَةً مَاءً .

رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح (رقم

(الحديث ۲۳۲۰ ج ۴ مخ ۱۳۷)

ژباړه: له سهل بن سعد ساعدي "رض" څخه روایت دی چې پیغمبر ﷺ وفرمایل: «که دنیا د الله ج په نزد کې د یوې غوماشي د کوثر (دغوماشي دوزر) په اندازه ارزښت درلودلی هیڅکله به یې هیڅ کافر ته ورڅخه یو غرب اوبه (هم) نه وای ورکړي .

څوک چې خپل سر تر امام څخه مخکې پورته کوي ودي وير يري داسي نه چي سري يې دخره سي

الحديث (۱۲۲)

عن أبي هُرَيْرَةَ (رض) عَنِ النَّبِيِّ (صلى الله عليه وسلم)
قَالَ: «أَمَا يَخْشَى أَحَدُكُمْ أَوْ أَلَا يَخْشَى أَحَدُكُمْ إِذَا رَفَعَ
رَأْسَهُ قَبْلَ الْإِمَامِ، أَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ رَأْسَهُ رَأْسَ حِمَارٍ أَوْ
يَجْعَلَ اللَّهُ صُورَتَهُ صُورَةَ حِمَارٍ .

(البخارى: 691 رقم الحديث) ج ١ مخ ١٤٠)

ژباړه : ابوهريره (رض) وايي: رسول اکرم (صلى الله عليه
وسلم) وفرمايل: څوک چې خپل سر تر امام څخه مخکې پورته
کوي آیا نه ويرېږي چې الله تعالى به يې سر د حمار (د سر په
څير) او يا هم صورت (مخ) يې د حمار د مخ (صورت) په څير
تبدیل (او تغير) کړي .

الحمد لله تم تخريجه باذن الله عز وجل

ساعة العاشرة صباحاً سنة ١٤٤١ هـ ق آخر رجب المرجب عام كرونا اللهم
احفظنا منه.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**